

సంపుటము 31

సంచిక 2

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రారంభవిద్య

Andhra Rastra Prarambha Vidya

(విద్యావిషయిక మాసపత్రిక)

మే 1942

సంపాదకులు :

శ్రీయుత మహావాది వేంకటరత్నముగారు, బి.ఏ.,

వ్యవస్థాపకులు :

శ్రీయుత ఈశ్వర వేంకయ్యగారు,

ప్రాప్తయిటరు :

రామా అండ్ కో.,

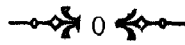
హెడ్ ఆఫీసు :— ఏలూరు,

ప్రింట్ చేస్ :— మద్రాసు - గుంటూరు - రాజమండ్రి.

విషయ సూచిక

1. నిత్య సంకీర్తనము
2. మనరాష్ట్ర విద్య
3. ఒకటవ తరగతికి తెలుగుభాషను నేర్పుటకు మొదటిపాఠములు
4. హిందూ దేశచరిత్ర - ప్రశోత్తరములు
5. వత్సలామోదము
6. ఉపాధ్యాయులు జ్ఞాపకమునందుంచుకొనవలసిన ముఖ్యవిషయములు.
7. ఋతువులు - వానిధర్మములు
8. నృక్షనైచిత్రము
9. హిందూ దేశ చరిత్రము
10. బడితోటలు
11. ఏమిటి బాబూఇది
12. సామాన్య నీతులు
13. బాలవిజ్ఞానము
14. వ్యాయామము
15. బడిపంతుళ్ల అవస్థ
16. తెలుగు యోధుడా!
17. శ్రావణ భాద్రపదములు
18. కాలెండరు సంవత్సరము గడచిన మరునటి రోజున పంపవలసిన రిటరన్సులూ ఛార్జములు
19. విదేశ విద్యా విధానములు
20. అఫిషియల్ సంవత్సరము గడచిన మరునటి రోజున పంపవలసిన అర్థ సంవత్సరపు రిటరన్
21. ప్రతి నెలకు పంపు నెలనరి లెట్టులో నుదహరించవలసిన జనాభా స్టేటుమెంటు
22. నెల్లూరు జిల్లా ప్రాథమిక విద్యాసంఘము
23. కందుకూరు తాలూకా ప్రాథమిక విద్యా మహాసభ - కందుకూరు
24. పెండ్లి ప్రయాణము
25. తలిదండ్రుల సమావేశము - గావెల
26. శ్రీరామనామ సప్తాహము
27. శబ్ద సమస్యా పూరణము నెం 5 రు సరియైన జవాబు

హెచ్చరిక

౧. చందాదారులకు

చాలమంది చందాదారులు, వ్యాసకర్తలు తమకు పత్రాలు చేరుట లేదనియు, ఏదో నెల పత్రిక (రెండుమూడు నెలలక్రిందటిది) పంపవలసినదనియు తటచు మాకు వ్రాయుచున్నారు. ఈ తీరున ఆలస్యముగా వ్రాసినందువలన లాభముండదు. ఏ నెల పత్రికలు ఆ నెలకే అయిపోవుచుండుటచేత ఆలస్యముగా వ్రాయువారికి మేము పంపలేకున్నాము. కాబట్టి పత్రికలు సకాలములో చేరని వారెల్లరు ప్రతినెల 20 వ తేదీలోగా ఏలూరు, హైడ్రాబాదుకు మాత్రమే వ్రాసినదరు పత్రికలు తెప్పించుకోవలెను. మాపత్రిక ప్రతినెల 15 వ తేదీని ఏలూరులో వెలువడును. ఆలస్యముగా వ్రాసిననూకు వ్రాసినను, ప్రయోజనముండదు.

చందాదారులగు వారెల్లరు - ఇదివఱకు చేరినవారుగాని, కొత్తగా చేరువారుగాని - తమ చందాధనమును నా పేరపంపకుండ సరాసరి ఏలూరు, హైడ్రాబాదుకు మాత్రమే పంపుచుండవలెను.

౨. వ్యాసకర్తలకు

మాపత్రికకు వ్యాసములు వ్రాసి పంపువారిలో చాలమంది ఏలూరుకు పంపుచున్నారు. ఇందువల్ల అదనపు తపాలాఖర్చులేగాక కొన్ని వ్యాసములు సకాలములో నాకు చేరక పోవుటయు, ప్రచురణము గాక పోవుటయు, తటస్థించుచున్నది. కాబట్టి వ్యాసకర్తలెల్లరు తమ వ్యాసములను సరాసరి నా పేర సత్తెనపల్లి చిరునామాకు ప్రతినెల 5 వ తేదీలోగా పంపుచుండవలెను. ఏదైనా నావల్ల సమాధానము బడయగోరు వారెల్లరు అందులకగు తపాలా బిళ్ళలను పంపుచుండవలెను. లేకున్న ప్రత్యుత్తరములు రాజాలవు.

సంపాదకుడు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రారంభ విద్య

ANDHRA RASTRA PRARAMBHA VIDYA

విద్యావిషయిక మాసపత్రిక

సంపుటము

31

ఏలూరు 15 మే 1942

సంచిక

2

నిత్య సంకీర్తనము

వివరణము :

మనజీవిత కేంద్రమును సమీపించుటకు ఎప్పుడును ఆలస్యమునునదిలేదు. కొంత కాలమునకు మనకు విసుగై త్వచును - నిరాశనింపవచ్చును. అప్పుడుగూడమనమా కేంద్రమునే ఆశ్రయింపవచ్చును. కాలమెప్పుడును అనుకూలించియేయుండును. అచటికి చేరితిమా మనకింక సెట్టిభయమునులేదు. ఈకేంద్రముతో సంబంధము లభించనిచోమన పనులన్నియు వ్యర్థమగును. లభించెనా సంశయములన్నియు విడిపోవును. మానవుని యశాంతతకు, అసౌఖ్యమునకు, కారణమేమి ? కేంద్రముతో నాతనికి సంబంధములేక పోవుటయే!

సంకీర్తనము :

1. పరమేశ్వరా ! ఈమాయా మోహమునుండి నాచిత్తమును ఉద్ధరింపుము.
2. నిన్ను వెదకెడి నాయత్నములను సఫల మొనర్పుము.
3. నీవే జ్ఞాన జ్యోతివి. విజ్ఞాన నిలయమవు
4. నామార్గమును నీదివ్య తేజస్సుతో వెలిగింపుము

—స్వామిరామతీర్థులు.

మన రాష్ట్రవిద్య

(విద్యాశాఖ డైరెక్టరు వారి రిపోర్టుపై గవర్నమెంటు సమీక్ష)

ఈ సంవత్సరమునందు అప్రయోజన కరమైన పాఠశాలలను మూయుటవల్ల, వాని సంఖ్య యింకను తగ్గినది. కాని విద్యార్థులసంఖ్య 3,306,732 నుండి 3,329,294 వరకు హెచ్చినది. అన్ని తరగతులలోని విద్యార్థుల సంఖ్య 1941-42 సం॥లో వెనుకటికంటె 44000 ఎక్కువయైనది. ఇంకను యిట్లుగలదు.

ప్రాథమికపాఠశాలలో 5 వ తరగతి చదివిననే గాని విద్యార్థి శాశ్వత అక్షరాస్యడై యుండజాలడు. అందువలన పూర్తిగా 5 తరగతులు గల పాఠశాలల సంఖ్యను పెంపొందించుటకు విద్యాశాఖ వారు కృషిచేయుచున్నారు. అట్టి పాఠశాలలు 2914 వరకు వృద్ధియైనందులకు ప్రభుత్వమువారు సంతసించుచున్నారు. ఆ తరగతిలో చదువుచున్న విద్యార్థుల సంఖ్య గత సంవత్సరము కంటె యీవృద్ధి తక్కువ యైనను - వృద్ధిచెందుట ముదాన హము. ఈ వృద్ధితో పోల్చిచూచిన, తగ్గి పోయిన పాఠశాలల సంఖ్య అంత ముఖ్యమైనదిగాదు. ఏ ల న ం టే శా శ్వ త అక్షరాస్యుల సంఖ్య అట్టివారిని తయారు చేయుటకు పనికివచ్చు పాఠశాలల సంఖ్య యీ రెండును మనకు ముఖ్యమైనవి. ఈ సందర్భములో ఒకటవ తరగతిలో చదువుచున్న విద్యార్థుల సంఖ్య తగ్గుటను విద్యాశాఖ డైరెక్టరువారు గమనింప దగియున్నది. మరియొక సంతోషకరమైన అభివృద్ధి యేరుర బాగుగా విద్యాబోధన

జరుగుటకుగాను సుశిక్షితులైన యువాధ్యాయుల సంఖ్యగూడ హెచ్చినది.

కాలేజీలలో చదువు విద్యార్థుల సంఖ్య 14,177 నుండి 15894 వరకును, సెకండరీ పాఠశాలలలో చదువువారిసంఖ్య 210,282 నుండి 223,815 వరకు హెచ్చెను. కళాశాలలలోని విద్యగూడ నీరీతి బాహుళ్యము జెందినది.

కుంభకోణం మునిసిపాలిటీయందు బాలికలకు నిర్బంధ విద్య యేర్పాటు చేయబడినది. హాస్ పేట మునిసిపాలిటీ వారు తమ గ్రామములో బాలుర నిర్బంధమును నమలు జరుపు స్థితిలోలేమనియు, దానిని తొలగింపవలసినదనియు కోరుట చేతను అది రద్దుచేయబడినది. ఇట్టికోరికయే నార్కట్ పల్లి జిల్లాబోర్డునుండి వచ్చుట చేనట్రాంపల్లి, ఆగ్రహారం గ్రామములలో నిర్బంధము తొలగింపబడినది.

హయ్యోర్, సెకండరీ గ్రేడు, శిశువిద్యాయుల గ్రాంటు, రు 156, రు 212ల నుండి వరుసగా రు 168, రు 216 ల వరకు హెచ్చింపబడినది. దీనివలన రు.44 లక్షలు అధికవ్యయమయ్యెను. 1939-40 సం॥ లో బడ్జెటు ప్రోవిషను తక్కువగుటచే, కొన్ని పాఠశాలలకు ప్రొరాటా కట్ యివ్వబడినది. అట్టి తగ్గింపులను పూర్తిచేయుటకై 1940-41 10.44 లక్షల రూపాయలు అదనముగా నివ్వబడినవి.

ప్రాథమికపాఠశాలల విద్యాప్రణాళికను పునర్విమర్శించుట కేర్పాటు చేయబడిన

ఒక సంఘము, హయ్యరు ఎలిమెంటరీ పాఠశాలావిద్య అయిన తరువాత పబ్లిక్ ఎగ్జామినేషన్ పెట్టవలెనని సూచించినది. దీనియొక్క యుద్దేశ్యము ప్రత్యేకముగా ప్రాథమిక పాఠశాలవిద్య పూర్తియైనదని తెలుపుటకును, బోధనాభ్యసన పాఠశాలలలో ప్రవేశించువారికిని, మరియు తరతర క్షి కల్ పాఠశాలవిద్య పాఠశాలలలో చేరువారికిని, కనీస యోగ్యతగా పనికి వచ్చుటకునునై యున్నది. ఈ కమిటీ సూచనను ప్రభుత్వము అంగీకరించినది. మొదటి పరీక్ష 1942 సంవత్సరములో జరుగును.

ప్రాథమిక పాఠశాలలలో నూతన విద్యాప్రణాళిక నమలు జరుపుటచే, దానికి తగినట్లుగా బోధకులను తయారుచేయుటకు ట్రైనింగు పాఠశాలలలో మార్పులు చేయబడినవి. ఈ నూతన పద్ధతి ననుసరించి శిక్షణ, హయ్యర్, సెకండరీ, అను రెండు తరగతులలో నివ్వబడుచున్నది. వెనుక యుండిన మూడవక్రేషు తీసిలేయబడినది.

పాఠశాలలలోని బాలికల యభివృద్ధి

అన్ని తరగతులలోను చదువుచున్న విద్యార్థినుల సంఖ్య 44000 పెరిగినందులకు ప్రభుత్వమువారు సంతసించుచున్నారు.

మహమ్మదీయవిద్య సాధారణ జనాభా వృద్ధికితగినట్లుగానున్నది. కళాశాలలలోను,

సెంకడరీ పాఠశాలలలోను, యీ సంఖ్య పెరిగినది. ప్రాథమిక పాఠశాలలలోని విద్యార్థులసంఖ్య తగ్గినది. కాని 5వతరగతిలోని విద్యార్థులసంఖ్యమాత్రము పెరిగినది. షెడ్యూల్లు జాతి విద్యార్థులసంఖ్య మాత్రము వెనుకటివలెనే యున్నది. ఇది సంతృప్తికరముగా నున్నదని చెప్పుటకు వీలులేదు.

రాజధానియందంతటను, వ్యాయామ సంఘముల యందభివృద్ధి గలదని కనుగొనుటకు ప్రభుత్వము చాల సంతసించుచున్నది.

శరీర వ్యాయామమునకు ప్రోత్సహ మిచ్చుటకుగాను గవర్నమెంటువారు, హై స్కూళ్లలోని విద్యార్థులశరీర యోగ్యతను గురించియు వ్యాయామ విద్యనుగురించియు రిమాన్యులను, వివరములను, వారిసర్టిఫికేట్టులందును, యుపాధ్యాయులకు, వారిటీచింగుసర్టిఫికేట్టులందును, గుర్తించుటకేర్పాటుచేయునట్లు డైరెక్టరువారి సలహానుగవర్నమెంటు వారా మోసించినారు. ఈ నూతన పద్ధతి యీసంవత్సరము ప్రవేశపెట్టబడి, శరీర వ్యాయామము నిర్బంధ మొనర్పబడినది.

కాగితముకరవువలనను, అచ్చుసౌకర్య లుతక్కువైనందువల్లను, డైరెక్టరువారి రిపోర్టులోని కొన్ని భాగములు అచ్చువేయబడలేదు. (సం)

ఓమ్

ఒకటవ తరగతికి తెలుగు భాషను నేర్పుటకు

మొదటి పాఠములు

(పరిగె వెంకటరమణరావు, సీనియర్ డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు, హైదరాబాద్.)

మనవి

[నూతన సిలబసును ఆనుసరించి ఒకటవ తరగతికి తెలుగుభాషను నేర్పుటకు వాచకములు యిప్పటికి యెన్నో యెంతమందిచేతనూ వ్రాయబడి, ప్రచురింపబడి వాడబడుచున్నవి. శ్రేష్ఠమగు క్రమమును ఆనుసరించితిమని, బాలుర ఆనుభవములలో ప్రతిదినము వాడబడు పదములనే వాడితిమని, అక్షరములను నేర్పుట గణితపు పురాతన పదాని అవలంబించుట మాని నూతన మానసిక తత్వశాస్త్రానుగుణ్యముగ మాతృభాషా బోధనమును చేయదగునటుల వ్రాసితిమని ప్రతి వాచకపు కర్తలు - ప్రచురించినవారు - వ్రాయుచునే యున్నారు

అయితే, ఏవాచకములో కూడను యీ వ్రాసిన వ్రాతలను పూర్తిగ ఆనుసరించి యుండలేదు. అందుచేత, యే వాచకము కూడను, అందలి ప్రథమ భాగములలో, పిల్లలు తమ అనుభవములలో వినుచుండి వాడుట పదములను మాత్రమే కలిగియుండలేదు. ఇంతేకాక మాతృభాషను పిల్లలు నేర్చుకొనుటలోపాడిపాడి పదములను మాత్రమే యెల్లప్పుడును వాడుచుండుట సహజముకాదు అను విషయమును గుర్తించి, క్రొత్తపదములను నేర్చుకొనుట తోడనే ఆ పదములను వాక్యములలో నుపయోగించి వాడుటను ఆనుసరించి వ్రాయబడిన వాచకములు చాల కొలదిగనే యున్నవి ఈ పదాని అవలంబించినటుల కనుపించినను, పిల్లల స్వానుభవములలోని పదములనే నేర్పయత్నించినవాచకము ఒక్కటియుకనుపించదు.

మాతృభాషను (తెలుగును) నేర్చుకొనుటలో పునాదిని సరిగా వేసిన తరువాత యే వాచకము నైనను వాడుకొనుటకు ఉపాధ్యాయుడు తోడ్పడవచ్చును. అందుచేత, యీ క్రిందను నూచించిన పాఠములను ఒకటవ తరగతిలో తెలుగును బోధించుటకు మొదటి పాఠములుగా వాడి, అక్షరములను మాటలలో గుర్తించుట, గుణితమునుకూడా త్వరలో బాధ-వినుగు-అవసరము-లేకుండ నేర్పుట, యింత

వఱకు ఆరములేకుండ, ఆరమును చెప్పకుండ నేర్పిన రోకంటి పదాని వదలుట, పిల్లలకు నేర్పుమాటలు, వారిచే ప్రయోగించు వాక్యములు, వారికి ఆరయుక్తములుగ నుండునటుల, సాధింప ఉపాధ్యాయ సోదరి సోదరుల కందరకు విన్నవించుచున్నాను.

ఇందు తయారుచేసిన మాటలు మూడు నిలుపు వరుసలలో విభజింపబడి యున్నవి

- (1) తన శరీరమునకు, తనకు,
- (2) తనయింటికి, యింటిలోని వారికి,
- (3) తన బడికి, బడిలోని వారికి సంబంధించినది, ఉపయోగించబడుచున్నవి తనకు సంబంధించని మాటలు, ప్రత్యక్ష అనుభవములలో తాను చూచి, విని, అనుభవించినవి తృణింపబడినవి

ఇందలి మాటలను నేర్పుటకు బొమ్మలను తమ దగ్గరనున్న యేవాచకములలో నుంచియైనను చూపవచ్చును

ఇందలి మాటలను, వాక్యములను, అట్టలమీద వ్రాసి, వానిని ప్లాష్ కార్డులవలె ఉపయోగించవచ్చును ఒక్కొక్క వాక్యములలోని ప్రతిమాటను విడివిడి అట్టలమీద తయారుచేసికొని, మాటలను గుర్తించుటకు (అందలి అక్షరములను కూడ గుర్తించుట అప్పడే జరుగును), మాటలలో వాక్యములను తయారుచేసి జదువుటకు వాడవచ్చును. ఎంతమంది పిల్లలుందులో అన్ని ఒక్కొక్క మాటలను, అన్ని ఒక్కొక్క వాక్యములను, అట్టలమీద తయారుచేసికొని, ఉపకరణములుగా ఉపయోగించుట పరమోత్తమ విధానము.

ఒక్కొక్క గుణితమునకు దాదాపు అయిదు మాటలను నేర్పునూచింప బడినది ఆ మాటలను, ఆ వాక్యములను నేర్పిన తోడనే, గుణితపు గుర్తును దాని ప్రయోగమును, నూత్రీకరించునది. ఇంకొక అక్షరముకు అగుర్తు కనుపించిన పిల్లలు గుర్తించి జదువుటకు తోడ్పడునది.

ఈ క్రిందనిచ్చిన మాటలన్నియు పూర్తికాగా మిగిలి పోయియుండు అక్షరములు గుణితపుగుర్తులు

చాలాకొద్ది; వానిని తటస్థించిన సందర్భములో బోధించవచ్చును.

ఈ పాఠముల పఠనము చదువనేర్పటకు ఆరు మాసములు చాలవచ్చును. ఒకటవ తరగతిలోని మిగత కాలములో వ్రాత, యితర చదువుటలు వాచకములలో సాగింపవచ్చును.

ఈ క్రమమును సాధించి ఫలితమును, అనుభవములను, తెలిపిన, యింకను వినియోగింతును. ప్రయత్నింపుడు. తెలుగును నేర్చు కుట్టులు కృతజ్ఞులుగ నుండురు]

ప॥ వెంక ర॥.

౩

గుణింతము లేని మాటలు

శరీరము	ఇల్లు	బడి
1 తల	1 ఈగ	1 కథ
2 దవడ	2 గడప	2 ఓడ
3 కణత	3 ఉలవ	
4 జడ	4 శనగ	
5 ఎడమ	5 బయట	
6 చమట	6 బస	
7 నగ	7 డోయల	
8 ఐదవ	8 అబక	
9 ఒక	9 భజన	
10 రమణ	10 ఆయన	

—

1 నా	1 తాత	1 పాఠశాల
2 రాధ	2 మా	
1 ఆయన నా తాత		
2 మా రమణ		
3 రాధ మా పాప		
4 నా పాఠశాల		

౨

1 ఇది	1 కిటికి	1 బడి
2 నాది	2 గది	2 మనిషి
3 అది		

- 1 ఇది నా తల
- 2 ఆ పలక నాది
- 3 ఇది నా ఎడమ దవడ
- 4 ఇది మా బడి కిటికి
- 5 అది మా గది
- 6 అది మా బడి
- 7 కమల ఆడమనిషి

1 నీ	1 పీట	1 వీధి
	2 సీత	
	3 మీ	
1 ఇది నీ ఎడమ కణత		
2 అది నా పీట		
3 సీత మీ పాప		
4 ఇది మా వీధి		

౩

1 ముఖము	1 వీరు
	1 గురువులు
2 కడుపు	2 వారు
	2 చదువుము
3 కుడి	3 ఆడుదమా
4 కాలు	
1 ఇది నా ముఖము	
2 అది నీ కడుపు	
3 ఇది నా కుడి కాలు	
4 వీరు మా గురువులు	
5 వారు మా మామగారు	
6 నీవు చదువుము	
7 మనము ఆటలు ఆడుదమా ?	

గా

- 1 మూతి 1 కూతురు
1 దూరము
2 పూవులు 2 ధూళి
3 భూమి

- 1 ఇది నా మూతి
2 నా భుజము మీద పూవులు కలవు
3 లీల మా గురువుగారి కూతురు
4 మా బడి చాల దూరము
5 నీవు ధూళిని తుడుపుము
6 ఇది భూమి

—

- 1 మెడ 1 వలె 1 తెలుగు
2 చెవి 2 నెలవు
3 పెదవి 3 నాణెములు

- 1 ఇది నా మెడ
2 అది నీ చెవి
3 అది వాని పెదవి
4 వీరుని వలె నడువనా ?
5 మన భాష తెలుగు భాష
6 ఇవాళ మాబడికి నెలవు
7 ఈ రూపాయ నాణెములు నావి

—

- 1 దేహము 1 తేనె 1 దేశము
2 చేతులు 2 నేల
3 నేను 3 రేవు
4 పేరు
5 ఏమి
6 జోను

- 1 ఇది నా దేహము
2 ఇవి నా చేతులు
3 నేను తేనెను తినుదును
4 నీ పేరు ఏమి ? రాముడా ?
5 జోను నా పేరు రామారావు
6 నాది తెలుగు దేశము
7 మనము నేల మీద ఆడుకొనుదమా?
8 రేవు బుధవారమా ?

ఁ

- 1 దైవము 1 రైలు
2 బైరాగి 2 పైరు
3 మైలు

- 1 దైవము మనను కాపాడును
2 నేను బైరాగి వేషమును వేయనా ?
3 మా ఊరికి రైలు చాల దూరము
4 మా వరిగె పైరు బాగుగా పెరిగినది
5 మా బడికి మైలు దూరమున దేవాలయము కలదు

గా

- 1 తొడ 1 పొడవు
2 నొసలు 2 కొడుకు
3 గొడుగు

- 1 నా తొడ లావుగా లేదు
2 నీ నొసలు విశాలము
3 మా నాయన పొడవు మనిషి
4 మా మామ కొడుకు నాకు బావ
అగును
5 ఆయన గొడుగు ఖరీదు మూడు
రూపాయలు

1 నోరు 1 బోపి 1 రోజు
2 కోటు 2 సోమవారము
3 పోవుదును

- 1 నా నోరు చేదు అయినది
- 2 నా కోటు బిగుతు అయినది
- 3 బడి వదలగనే అడుకొనుటకు పోవుదును
- 4 మా రాముని తలపైన బోపి కలదు
- 5 ఈ రోజు పేరు ఏమి ?
- 6 ఈ రోజు సోమవారము

1 చౌకగా 1 గౌరి
2 పౌరులము
3 మౌనము
4 నౌకరు

- 1 నేను గోలీలను చౌకగా కొనినాను
- 2 ఆమె పేరు గౌరి
- 3 మీరు మౌనముగ పౌరులము చదువుకొనుడు
- 4 మా నౌకరు ముసలివాడు
- 5 మనము తెలుగు దేశపు పౌరులము

○

1 కంఠము 1 సుందరి
2 అంగ 2 బంతులు
3 గంట

- 1 ఇది నా కంఠము
- 2 నీ అంగ పొడవు యెంత ?
- 3 మా పాప పేరు సుందరి
- 4 నాకు రెండు బంతులు కలవు
- 5 గంట వినబడగనే మేము బడికి పోవుదుము

ఒత్తులు

ఒత్తు

1 ముక్కు 1 అక్క
2 ఎక్కుదును 2 చక్కని
3 నమస్కారము

- 1 ఇది నా ముక్కు
- 2 నేను మా మేడను ఎక్కుదును
- 3 ఆమె మా అక్క
- 4 మా యింటిలో గులాబి మొక్కకలదు
- 5 దానికి చక్కని పూవులు పూయును
- 6 మా గురువుగారికి మేము నమస్కారము చేయుదుము

౧ ఒత్తు

1 బుగ్గ 1 ఉగ్గుపాలు
2 ముగ్గురు 2 మొగ్గు

- 1 ఇది నా కుడి బుగ్గ
- 2 మా పాపకు ఉదయమున ఉగ్గుపాలు పోయుదురు

- 3 వారు ముగ్గురు బాలురు
- 4 ఇదిగో, అందమైన పూవు మొగ్గు

చ ఒత్తు

1 మచ్చ 1 కుర్చీ
2 వచ్చెదను
3 పచ్చడి 2 కూర్చుందువా

1 నా ముఖము మీద మచ్చ కను

౧ ఒత్తు

2 బడి గంట వినబడగనే బడికి

1 గడ్డము

1 రోడ్డు

3 నీవు కుర్చీలో కూర్చుందువా?

2 గుడ్డలు

4 ఇవాళ మా యింటిలో వచ్చడి చేదు

1 ఇది నా గడ్డము

2 నేను మంచి గుడ్డలనే కట్టుకొందును

అయినది

3 మా బడి రోడ్డుమీదనే కలదు

బ ఒత్తు

— ఒత్తు

1 బొజ్జ

1 మజ్జిగ

2 గజ్జెలు

3 గజ్జి

1 పరుగెత్తి 1 అత్త

1 పుస్తకము

1 ఇదిగో, నా బొజ్జ

2 భక్తి

2 మా పాప కాలికి గజ్జెలు కలవు

1 నేను బడినుంచి యింటికి పరుగెత్తి పోవుదును

3 నా చేతికి గజ్జి వచ్చినది

2 ఆమె మా అత్త

4 మా యింటిలోని మజ్జిగ తీయగా ఉండును

3 మా అత్త భక్తితో దేవుని పూజ చేయును

ల ఒత్తు

4 ఇది నా పుస్తకము

౧ ఒత్తు

1 పొట్ట

1 బుట్టలు

2 బట్టలు

2 రొట్టెలు

1 ముద్ద 1 అద్దము 1 శబ్దము

3 గట్టిగా

3 వెట్టుదురు

2 పెద్ద

4 కట్టుకొందును

1 నేను మట్టి ముద్దతో వినాయకుని చేయుదును

1 ఇది నా పొట్ట

2 నాకు కూడ ఒక అద్దము కలదు

2 నేను మంచి బట్టలను కట్టుకొందును

3 మా యింటిలో మా అందరికి పెద్ద మా నాయన

3 నేను లాగును గట్టిగా బిగించి

కట్టుకొనను

4 మా బడిలో శబ్దము లేకుండా చదువు కొందుము

4 మా యింటిలో బుట్టలు చాల కలవు

5 ఆ బుట్టలలో రొట్టెలు పెట్టుదురు

(సశేషము)

హిందూదేశ చరిత్ర - ప్రశ్నోత్తరములు

ఐదవతరగతి

(Copy-right to the authors)

by

తాతా జగన్నాథరావు, హెడ్మాస్టరు, బోర్డు ఎలిమెంటరీస్కూలు, కొంఠాం.
వేదల ఆన్నయ్యకాస్త్రి, హెడ్మాస్టరు బోర్డు ఎలిమెంటరీస్కూలు, గురమ్మపాలెం.

(1942సం॥రం॥ మార్చి నెల సంచిక తరువాయి)

Syllabus Heading —The Muhammadan invasions —Ghazni and Ghor.

1. మహమ్మదీయులు మొదట ఎచ్చట నుండెడివారు ?

జ: ఆఫ్ఘన్, బెలూచీ స్థానములలోను, మధ్యఆసియామొదలగు ప్రదేశములయందు నివసించుచుండిరి.

2. వారుమన దేశముపై దండెత్తి వచ్చుటకు గల కారణమేమి ?

జ: వారిదేశములో జనులు నానాటికివృద్ధిపొంది, తినుటకన్నముచాలకపోవుటచే ధనధాన్యములతో తులతూగుచున్నమనదేశముపై దండెత్తి వచ్చిరి.

3. సభక్తజన్ ఎవరు ?

జ: అరబ్బులతర్వాత ఆఫ్ఘను దేశస్థుడగు సభక్తజన్ మనదేశముపై దండెత్తి పంజాబు నేలుచున్న జయపాలునోడించి కొంత ధనము తన దేశమునకు గొంపోయెను.

4. సభక్తజన్ తరువాత మనదేశముపై దండెత్తివచ్చిన మహమ్మదీయుడెవడు? వానికాపేరెట్లువచ్చెను ?

జ: సభక్తజన్ తరువాత అతనికుమారుడగు, గజనీమహమ్మదు మనదేశముపై దండెత్తివచ్చెను. యితని రాజధాని గజనీ యగుటవలన యితనికి గజనీమహమ్మదు అని పేరుగల్గెను.

5. గజనీ మనదేశముపై ఎన్నిసార్లు, యేయద్దేశ్యముతోదండెత్తివచ్చెను ? దండెత్తివచ్చినపుడొనర్చిన క్రూరకృత్యములేమి ?

జ: ఇతడు మనదేశమందలి ధనరాసులను దోచుకొనుటకును, హిందువులను మహమ్మదీయులుగా నొనర్చుటకును 17సార్లు మనదేశముపై దండెత్తివచ్చెను. ఇతడు వచ్చినపుడెల్ల పట్నములను, పల్లెలనుకాల్చివేసి, దేవాలయములను పగులగొట్టి, విగ్రహములనుముక్కలుచేసి, వందలకొలది హిందువులనుజంపి, బంగారము రత్నములను దోచుకొనిపోయెను. బలవంతముగా అనేకమందిని మహమ్మదీయ మతములోకలిపెను.

6. మహమ్మదుగజనీ యొక్క కడపటి దండయాత్రయేది ? దానిఫలితమేమి ?

జ: గుజరాతురాజ్యములో సముద్రపుటొడ్డునయున్న సోమనాథదేవాలయపు ముట్టడియే కడపటిది. యీదేవాలయమును కాపాడుటకై అనేకమందిరాజులు గజనీని ఎదుర్కొనినను, గజనీవారిని తుదకోడించి, సోమనాథుని విగ్రహమును బద్దలుచేసి ఆలయములోని ధనరాసులనుదోచుకొనిపోయెను.

7. మహమ్మదు గోరీ ఏవంశమువాడు ? గజనీ తరువాత ఎన్నిసంవత్సరములకు వీరు ఆఫ్ఘన్ స్థానసూక్రమించుకొనిరి ?

జ: మహమ్మద్గోరీ, గోరీవంశమువాడు. గజనీ తరువాత 200 సంవత్సరములకు వీరు ఆఫ్ఘన్ స్థానము ఆక్రమించుకొనిరి.

8. గోరీ ఏ యుద్దేశముతో నెన్నిసార్లు మనదేశముపై దండెత్తెను ? ఎవరిచే నోడింపబడెను ?

జ: గోరీ మనదేశముపై - సార్లు, రాజ్యమును స్థాపింపదలచి దండెత్తి ఢిల్లీ ఆజ్ఞీరుల నేలుచున్న పృథ్వీరాజుచే నోడింపబడెను.

9. జయచంద్రుడెవరు ? ఎవరి సహాయమున పృథ్వీరాజు నెదిర్చెను ? దాని ఫలితమేమి ?

జ: జయచంద్రుడు కనోజరాజు. మహమ్మద్గోరీ సహాయమున పృథ్వీరాజు నెదిర్చెను. మహమ్మదీయులచే జిక్కి పృథ్వీరాజు చంపబడెను. ఢిల్లీ, ఆజ్ఞీరు రాజ్యములు గోరీ నశమయ్యెను. గోరీ పిమ్మట జయచంద్రునోడించి కనోజరాజ్యమును జయించెను. జయచంద్రుడు తన తెలివితక్కువకు చింతించి ఆత్మహత్యచేసికొనెను.

Syllbus Heading:—The three Acharyas.

1. త్రిమతాచార్యులెవరు ? వారి జన్మస్థానములు, స్థాపించిన మతములు, రచించిన గ్రంథములను పేర్కొనుము ?

జ: శంకరాచార్యులు, రామానుజాచార్యులు, మధ్వాచార్యులు.

1. శంకరాచార్యులు:— తిరువాన్కూరు జిల్లాలోని కాలదిగ్రామమున జన్మించెను. అద్వైతమతమును స్థాపించెను. భగవద్గీత, ఉపనిషత్తులకు వ్యాఖ్యానము, భజగోవిందమాలను రచించెను.

2. రామానుజాచార్యులు:— కాంచీపురసమీపమందలి శ్రీ భూతపురిలో జన్మించెను. విశిష్టాద్వైతమతమును స్థాపించెను. భాష్యములు వ్రాసెను.

3. మధ్వాచార్యులు:—కన్నడదేశమున ఉడిపియను గ్రామమున జన్మించెను. ద్వైతమతమును స్థాపించెను.

(నశేషం.)

వత్సలామోదము

(పసుపులేటి రామకోటయ్య)

నా అనుభవ జీవితములో చూచి ఆనందించి కనుగొన్న విషయాలను యితరులకు విప్పి చెప్పాలని నాకు చాలయిష్టము. అది మంచిదను కోండి లేక చెడదను కోండి కాని నాకు అది అలవాటుగా అయిపోయింది మొదటినుండి అదేమిటంటారమో మీకోప్పుడే వివరించాలని కోరిక కలిగింది నాకు. అదొక చిన్న విషయమే

నేను పుట్టింది పెరిగింది చదువుకొన్నది పట్టణాలు కావడమువలన నాకు పల్లెటూరిజీవితముంటే యేమిటో బొత్తిగా తెలిసేదేకాదు. నేను స్కూలు పైసలు వరకు చదివాను లేండి. భగవంతునికి మొక్కుబడి ముడుపు చెల్లించినట్లు చదువుమానేసాను, పెద్ద వాళ్ళు జరుపు తూ యుండే వ్యాపారాన్ని నేర్చుకొని సాగించటానికి పన్నెండేండ్ల ప్రాయముగల పిన్నవాణ్ణి కావటము, పెద్ద వాళ్ళ గతించడము, నాకు చాలాచిక్కు సమస్య అయింది. కథ వెనుకకు మరలింది. మరచాను నేను నేను చదువు మానేసేటప్పటికి పదునెనిమిది వత్సరాలలో పడ్డాను.

వెంటనే నేనొక మిత్రుని సహాయముతో స్కూలు మాష్టరు ప్రధానము సంపాదించాను యొక్కవ శ్రమపడకుండాను. అదొక పల్లెటూరు చిన్న అగ్రహారముకూడాను. నాకున్న అప్పటి రిసితులు ముందుకు నన్ను నడిపిస్తున్నవిగాని నాలోయేన్న విచారము, భయము, కలిసి నేనొక పల్లెటూరు పోవాల్సి వచ్చిందని వెనుకకు నన్ను లాగేస్తున్నాయి. అంటే నేను నాచిన్నతనమునుండి యొక్కవ గారాబముతో పెరగడము చేతనున్నా, క్రొత్తగా అడికూడనొక పల్లెటూరు వెళ్ళాల్సి వచ్చినందుకున్నా, కొంత బిడ్డయ పడవలసి వచ్చింది. కాని భగవంతుని మీద భారమువేళాను. బయల్దేరాను అపల్లెటూరికి రైలుదిగాను. ఆపూరు రైలుస్టేషను ఒక మైలున్నర దూరంలో వుంది దారి తెలిసికొని బాటసారుల ద్వారా ఆపూరు చేరాను

అదివరకే పిల్లలలో అనుకొంటావున్నారు గా బోలు క్రొత్త పంతులుగారు వస్తారని, నన్ను చూడగానే ఒక బాటసారి (నా వెంటవస్తూ) ఆ

యూరిలో ప్రవేశించగానే యెవరోయొక కుర్రవానికి చెప్పేసరికి వాడు, వాడివెంబడికి పోతూన్న చిన్నపిల్లలు, పరుగెత్తారు. పాడ్కాట్ల వరు గారికి నావిషయము చెప్పను ఒక కుర్రవాడు మాత్రము నన్ను వదలక పారకాలవరకు నన్ను నడిపించాడు. అంజనేయులు శ్రీరామ లక్ష్మణులను నుగ్రివుడుండు పర్వతమునకు నడిపించినట్లు.

ప్రధానోపాధ్యాయులు చాలమంచివారు గాన నన్నాహ్వానించారు అసీనులు కమ్మని ఒక కుర్చీ చూపించారు. ఆయన క్రొస్తవుడు. ఆపూరు అగ్రహారము, ఆనగా జమీందారీ పూరన్నమాట. ఆయినా పంతులు గారంటే ప్రతివానికిని అభిమానంవున్నది ఆపూర్లో జమీందారి మొదలు చిన్న రైతు వరకు సాధారణముగా అది పంతులు గారి నడవడి మీద మెలకువ మీద, ఆధారపడి, వుంటుంది. 7 గంటలనుండి 10 గంటవరకు బడి సాగింది. అది మివన్ స్కూలు అని వేరేగాని దానిలో వున్న పిల్లలందరు హిందువుల పిల్లలే. క్రొస్తవుల పిల్లలు వన్నెండుమంది మాత్రమే యున్నారు. బస్టేల్లో కలుగని శొత్తు హిందూ వులకు క్రొస్తవులకు ఆచిన్నపూర్లో యెట్లా కలిగిందా అని నాకు ఆశ్చర్యమేసింది నిజం చెప్పాద్దూ. జమీందారివారి పిల్లలనే బడికి పంపేవాళ్ళు అలాంటప్పుడు తక్కిన రైతులలో అలజడి రోముంటుంది చెప్పండి? సాయంత్రము 3 గంటలనుండి 5 గంటల వరకు బడిపారములు, తర్వాత ఆటలు మగపిల్లలకు - ఆటలు, పాటలు, ఆడపిల్లలకు, నేను రెండవ తరగతికి పాఠాలు చెప్పతూయుండేవాణ్ణి. అడపాదడపా మూడు నాలుగు తరగతులకుకూడ పాఠాలు చెప్పేవాణ్ణి ప్రధానోపాధ్యాయుడు లేనప్పుడు సాయంత్రముండు నేనే డ్రిలుమాష్టరుపదవి నాక్రమించి పిల్లలను ఆటలు ఆడించేవాణ్ణి. 5 యేండ్ల పిల్లలు మొదలు పదేండ్ల పిల్లలవరకు యుండేవాళ్ళు వాళ్ళతో తిరుగుతూ పాఠాలందు, ఆటలందు, తోటపనులందు, చిఱుతప్రాయముగల బాలురకు నుత్సాహము పుటించడం నాకొక నూతన శోభగా యుండేది అప్పుడు. పిల్లలచేత చిన్నతోట

వేయించటానికి పాఠశాలముందే ఒక ప్రక్కన చిన్న చిన్న మొక్కలు, విత్తనములను నాటిం చాము శృంగారము ఒలికేటటు

పిల్లలు పెద్దవానిచూచి వారి పనిపాటలను అనుకరించేవారు. వారిచేత యెంత గొప్పపనియెనును చేయించవచ్చుమంచి పద్ధతులతో. డ్రెస్సు క్రాసులో డ్రెస్సు చేసినతర్వాత వారికి కొన్ని నీతులను బోధించే చిన్న చిన్న పిట్టకథలను, జంతువుల నామములు, చెప్పివారి మనస్సులు రంజింపజేసేవాణ్ణి. చిన్న పిల్లలను ఒకేవిధముగా గంటలాదిగా కూర్చుండబెట్టి పాఠములు చదివించగూడదు. అట్లా కూర్చుండ బెట్టితిమా ఒక ఆరగంటలో పదిమంది పిల్లలు లేచే వాళ్లు - ఒంటేలు సార్ - రెండేళ్లు సార్ అని ప్రతి రోజు బడికి వచ్చేటప్పుడు ప్రతిపిల్లవానిని తోట లానికి ఒక్కొక్క రకానికి కొన్నివిత్తనాలు తెచ్చుని చెప్పేవాణ్ణి. అట్లా నాలుగోజులలో వరు సగా పిల్లలందఱును కలిసి ఒక చిన్నబుట్టెను ప్రోగు చేసారు బడిలో తోటను వేయటకు అన్ని పరి కరాలను తెచ్చి చుట్టు చిలకంచెనాటి 15 రోజులలో పెద్దతోటగా తయారుచేసారు పిల్లలు కన్నుల పండువుగా. అప్పుట్లో నేను ఆవివాహితుడనుగాని లేకపోయిన రోజూ ఆతోటలోని కూరగాయలనే యింటికిపంపే వాణ్ణి వేరేకొనకుండా

అడి పల్లెటూరు కావడముచేత బడికిరాని పిల్లల్ని అప్పడప్పుడు పిలవవలసి వచ్చేది. పి.గారుగా వెళ్లినట్లు మారామువేసి బడికిరాని విద్యార్థులను పిలుచుకొని వచ్చుటకు వెళ్లే వాళ్లము నేను హెచ్చా మరు కూడాను. ఒకరోజు ఒకరైతు యింటికి వెళ్లే సరికి పిల్లవాడు నన్ను చూచివరుగతాడు యింట్లోకి. ఆకుర్రవాని తల్లిదండ్రులు వానిని చాల ప్రేమ తోను, గారాబముతోనూ చూస్తుండేవాళ్లు మీ ఆబ్బాయిని బయటికి పంపండి అన్నాను వాని తల్లిదండ్రులతో. వాళ్లకు తెలియకుండగా ఆ పిల్లాడు బాసల దొంతరల పెనుక దాగాడు. అది వాని తల్లి దండ్రులకు తెలియక “యింట్లోనికి రాలేదు మాఅబ్బాయి అని చెప్పారు ధైర్యముతో. కాని నేను వారిమాటలను నమ్మక యింట్లోనికి

వెళ్లాను. అపిల్లవానిపేరు వెంకయ్య వాణ్ణి పిలిచాను “కేకవేసి చీకటిలో వెతుకుతూను. నాపిలుపువినగానే బావురంటూ యెడ్వడము మొదలెట్టాడుకొట్టినట్లుగా ఆయిలు ఒక చీకటికొన యనవచ్చు. గుత్తికొండ బెల్లాన్ని పోలి వుంటుంది. దీపము ముట్టిం చ మని చెప్పాను వాళ్లతో. వాళ్లను అనాగరికులే యని చెప్పవచ్చు. పెద్దకాగడామాదిరి మందుతూపున్న పొడుగాటి పేడుఒకటి పట్టుకొని వచ్చింది వాళ్లమృత సాసమివానిగి. నిజం చెప్పాదూ ఆమెనుమాచేసరికి నాకుచాల భయంవేసింది.యింట్లో యెందుకొచ్చావు అనిఅడుగుతుండేమో ఆమె. కాని ఆ తల్లి తాను తెచ్చిన కొబిలితో నొక చిన్న కిరస నాయిలు దీపాన్ని ముట్టించి చేతితో చూపించింది పిల్లాణ్ణి నన్నుచూచి ఆవిద్యార్థివాళ్లింట్లో నున్న దొంతరమధ్య పరుగులు పెట్టుతూన్నాడు రోద నము చేస్తూను నేను వానిని సమీపించేసరికి వాడు ఒక దొంతరను గట్టిగా కాగలింతుకున్నాడు. మా రాము చేస్తూ. నాకు నాలుగేళ్ళోపము, ఆళ్ళ ర్యము, కలిగి నవ్వుగా పరిణమించ బోయింది కాని రాని కోపాన్ని రప్పించుకొని వానిచేయపట్టు కొన్నాను కాని వాడు రాలేదుమూర్ఖపు పట్టుతో నేను విసిగి వానిని కొట్టుట ధర్మముగాదని వానిని తర్వాత బుజ్జించి పంపమని పాఠశాలకు వచ్చాను. కాని ఒకగంటలో ఆకుర్రవాని తండ్రి వానిని పలకతో బడికి పిలుచుకొనివచ్చాడు. కాని ఆరో జున ఒకపాఠము నేర్చుకొన్నాను. అదేమిటంటే మూరులను ముట్టరాదని. వారి పిచ్చికుదిలేంతవరకు ఒక చిన్న పిల్లవాడుమాత్రము ఏ ఏండ్లప్రాయము వాడు రోజూ ఉదయమున పెందలకడనే బడికి ఆందరికంటే ముందుగావచ్చి కూర్చుంటాడు. శ్రద్ధగా చదువుకుండేవాడు చిన్నవాడైనా. మంచి పిల్లలకు పుట్టుకతోనే మంచి ఆలవాటు కలుగగలవని నాఅభిప్రాయము

కాన ఉపాధ్యాయులు పిల్లలయొక్క విద్యా బుద్ధుల ననుసరించి విద్య నభ్యసించేయు గలందు లకు గోరుచున్నాను.

ఉపాధ్యాయులు - జ్ఞాపకమునందుంచుకొనవలసిన ముఖ్య విషయములు

(రాజెల వెంటనుబ్బరావు, హెడ్మాస్టరు రాజెల)

1. స్కూలుమేనేజరునకు అప్పలున్నచో ఆ అప్పలవాండ్లు ఎవ్వకేమనల్ తీచింగుగాంటును జవుచేయించరాదని న్యాయస్థానములో తీర్పునొసంగిరి.
2. ప్రతినెల నెలసరిలెఖను మరుసటి నెల 5 వ తేదీలోపుగా పంపుట.
3. ఒక నెలలో క్రొత్తటీచర్లు చేరినపక్షమున ఆటీచర్ల సర్టిఫికేట్టులను రెండు కాపీలుగా తయారుచేసి వాటిపై పరీక్షాధికారిచే సర్టిఫై చేయించుకొని ఒక కాపీస్కూలులో యుంచుకొని రెండవ కాపీని ఆయా నెల నెలసరిలెఖతో చేర్చిపంపుట.

మరియు

సర్వీసు రిజిస్టరు ఖరీదు రు 0-8-0 తాలూకా సబ్ ట్రజరీలో చెల్లించి రిజిస్టరు కొరకు దరఖాస్తు దాఖలుచేయించుట.

యీ పై రెండుపనులు టీచరును సర్వీసులో చేర్చుకొనకపూర్వమే నెరవేర్చుకొనునట్లు చూచుకొనుట.

4. క్యాజుయల్ లీవుకాని, ఇతర సెలవులుపొందునపుడుగాని, ముందుగా మేనేజరు గారిద్వారా పరీక్షాధికారికి రిపోర్టుపంపుకొనుట. సిక్ లీవు అయినయెడల మెడికల్ సర్టిఫికేట్టును ఆయా నెలసరిలెఖతో జతపర్చిపంపుట.

5. సెలవులకు ముందుగను, దీర్ఘ కాలపు సెలవులకు ముందుగను, బడిలో క్రొత్త టీచర్లను నియమించుకొనరాదు.

6. రికార్డుషీట్లకు అడ్మిషన్ నెంబర్ల నరునను వ్రాయుట - అడ్మిషను తేది - ఆయా తరగతులలో చేరిన లేక ప్రమోషను అయిన తేదీలను గుర్తించవలెను.

7. ఇతర స్కూళ్ళనుండి వచ్చిన విద్యార్థులకు ఆస్కూలు రికార్డుషీటునుబట్టి ప్రతి తరగతి వివరములు తమస్కూలు రికార్డుషీటులో నమోదుచేసుకొనవలెను.

8. ఖాయపుటీచర్లు, సంవత్సరము అంతములోపనిచేయుటకు యేర్పాటు కాబడిన టీచర్లుమాత్రమే క్యాజుయల్ లీవుకాని ఇతర సెలవులకు అర్హులు.

9. నెలసరిలెఖలలో స్కూలులో పనిచేయుచున్న ఉపాధ్యాయుల సర్వీసు రిజిస్టరు నెంబర్లు - వుట్టిన తేదీలను - ఆ యా టీచర్ల పేర్ల క్రిందుగా నమోదుచేయుట.

10. ఒకేతరగతిలో విద్యార్థి ఒకసంవత్సరముకంటె మించియుండరాదు.

11. ప్రతి అర్థసంవత్సరములోను పైతరగతికి అర్హులైనవారిని ప్రమోషన్ చేయుట.

12. టీచరు అట్రైబ్యూట్స్ రిజిస్టరులో ఉపాధ్యాయుడు స్కూలునకు హాజరైన టైమును నోటుచేసి ఇనిషియలు పెట్టుట.

13. పాఠశాలలోపలి భాగమందు ఒక ప్రాముఖ్యమైన స్థానములో ఇన్ ఫర్ మేషను బోర్డునుంచుట.

(1) పాఠశాల పేరు, (2) మేనేజరు లేక కరస్పాండెంటు పేరు, (3) రికార్డెజ్ కాబడిన తరగతులు, (4) రికార్డెజ్ కాని తరగతులు, (5) ఉపాధ్యాయుల సంఖ్య, (6) రిజిస్టరులోని విద్యార్థుల సంఖ్య, బాలురు బాలికలు మొత్తం (7) పాఠశాలలోని స్థానముల సంఖ్య, (8) నిత్యము పనిచేయు గంటలు, (9) వారసు వారీ సెలవులు, (10) (a) గ్రామములో బడి యీడుగల పిల్లల సంఖ్య, (b) బడులలో చదువుచున్నవారి సంఖ్య.

14. ప్రతినెలకు క్లాసువారీగా అట్రైబ్యూట్స్ చార్టును ప్రదర్శించుచుండవలెను.

15. పాఠశాలలో పాఠ్యప్రబోధమునకు ఉపయోగకరముగాను, చూచుటకు అందముగాను, ఉండు పటములు మాత్రమేయుంచుట.

16. ప్రతి పాఠశాలలో ఒక జిగురుబుడ్డి, కత్తెర, ఒకరికార్డుపెట్టె, గడియారము, నీళ్లు తోడు బకెట్టు, పాఠలు, పలుగు, లిక్కి, తోటకత్తి ఉండుటముఖ్యము.

17. విద్యార్థుల మంచిసీటింగ్ రకు ఉంచు కూజా పెద్దదిగాయుండి దానికి పంపు అమర్చియుంచుట ఆరోగ్యకరము. (సిమెంటుతో చేయబడినదిగా యుంచుము) మూడు కడవలనీళ్లుపట్టునదిగా (బ్రొక్కటి) యుంచుము. పిల్లల సంఖ్యనుబట్టి ఎన్ని అవసరమో అన్నిటిని యుంచవలెను.

18. యీక్రింది సమూహాలలో క్యాజుయల్ లీవు, యితరలీవుల, రిజిస్టరునుంచుట.

అప్లికేషను తారీఖు	సెలవు వీరీడ్			సెలవునకు కారణములు	సెలవుపెట్టు ఉపాధ్యాయుని సంతకము	హెడ్మాస్టరు ఇనిషియలు	రిమార్కు
	తేదీ నుండి	తేదీ వరకు	దినముల సంఖ్య				

19. ప్రతి సెలవరిలేఖలలో జనాభా స్టేటుమెంటును గుర్తించుట.

20. బాలికలను ఎక్కువగా చేర్చుకొనుట.

21. సెంటరుక్లాసు మీటింగులకు తప్పనిసరిగా హాజరగుట.

(మిగిలినవి వచ్చేసంచికలో)

ఋతువులు - వానిధర్మములు

(రావెలవెంకటసుబ్బారావు, హైద్రాబదు, రావెల)

“రఘుకులభూషణా | రామా” మాదిరి

ఋతువులరయనారురా | కుమారా || ఋతువు||

క్షితితలమునఁగనప్రతివత్సరమున

హితవుకొరకు జేప్పనిదయచలన||

సతతమునడచురా | తమతమ | గతులనుదప్పవురా | కుమారా||

వింతగఁజైత్ర వై శాఖములవనివ

1

సంతఋతువన గబరగి వృక్షచయ

మంతయుఁజిగురించురా | సుమములు | వింతయగును బూయురా-కుమారా||ఋ

గ్రీష్మఋతువగుచు జ్యేష్ఠాషాఢముల్

2

భీష్మముగాఁ బశ్చిమవాయువులు

వీచుచు వడగొట్టురా | ఎండవిశేషముగాఁగాయురా | కుమారా|

వర్షఋతువు శ్రావణభాద్రపదాల్

3

వర్షించుచు కర్షకసంఘములకు

హర్షముచేకూర్చురా | కుమారా | కర్షువులిలబాటురా|ధరణిపై || ఋ||

ధరణి నాశ్వయుజకార్తికములు|

4

అరయ శరదృతువన గబరగురా|

బురదయింకుగదరా | శశికాంతులుతీర్చి కాయగదరా | కుమారా || ఋ||

మార్గశీర్ష పుష్యమాసములుపే

5

మంతఋతువ నగబరగి సదాభువి |

నిర్గమమగుహిమము | చలింపగఁజేయుచల్లదనము | సౌఖ్యము ||

ధర్మశిరము మాఘఫాల్గుణములై

6

తరులతాది పత్రములిలరాల్తున్

ధరనెండలుముదురున్ || ఆర్. వి. యస్. | భళిరాయనుచుండన్| కుమారా

||ఋతువు||

వృక్ష వైచిత్ర్యము

[పి. నారాయణయ్య — మేర్లపాక.]

1. లేతగుమ్మడికాయ చెట్టుననుండగా తొలిచి అందులో వంగగింజలుపోసి రంధ్రమును గప్పము. గుమ్మడిపండు పండిన వెనుక నాగింజలను తీసి యెండబెట్టుము. ఋతుకాలమున నాగింజలను మొలపించుము. గుమ్మడిమూకులును లతయు బయలుదేరి వంకాయలు కాచును. ఇది యద్భుతము.

2. వృదైన నొక రంగులో బీజము లనేక మాల్గుతడపి, ఆబీజములను మొలపించిన రంగు నీళ్లే పోయుచుండిన యెడల చెట్టుయొక్క కోమలదశయందు ఆరంగు పుష్పములే పూచును.

3. కొంచెము తెల్లనైన పత్రపుష్పములుగల వృక్షలతాదికములు, ఊడుగ తైలముచే లేపితమైన యెడల ఎఱ్ఱటిపూలు పూచును.

4. పద్మబీజచూర్ణము ఊడుగ తైలములో నానబెట్టి జలమందుంచిన తక్షణమే పద్మలత పుట్టును.

5. జలమునందును, నేలయందును, బుట్టు అన్ని విత్తనములును ఊడుగతైలము నందు నానబెట్టిపాతిన ఆయా పుష్పములను తత్కాలమునందే ఫలించును.

6. యవలు, తిలలు, పసుపాకులచేతను వేయబడిన మూలముకలదియై వాటి నీళ్ళచేత తడవబడిన పత్తిచెట్టు పంజ్వరిల్లుచున్న యగ్ని వంటి దూదిని బుట్టించును.

7. బూరుగచెక్క, పసపు, నీలి, కరక, తాడి, ఉసిరిక, చంగల్వకోష్ఠ, మద్యమును, గలిపి లేపనమొనర్చినయెడల చిలుక రెక్కవంటి దూదియగును.

8. యవలు, తిలలు, మంజిష్ఠ, మనస్సీల, ఆవు, గొట్టె, మేక, వీటిపాలు, చింత, జీవంత వీటియాకులు కలపి నీరు పోయుచుండిన యెడల అంతరిక్షచ్ఛాయగల దూది పుట్టును. (మి. ఈ)

హిందూదేశ చరిత్రము

(4 వ తరగతి - ప్రశ్నోత్తరములు)

Copy-right to the authors

1942 సం॥ రం॥ మార్చి నెల సంచిక తరువాయి

By

తాతా జగన్నాథరావు, హెడ్మాస్టరు, బోర్డు ఎలిమెంటరీ స్కూలు, కొంతాం
వేదల అన్నయ్యశాస్త్రి, హెడ్మాస్టరు, బోర్డు ఎలిమెంటరీ స్కూలు, గురమ్మపాఠం

3. అశోకుని కళింగయుద్ధమునుగూర్చి క్లుప్తముగా వ్రాయుము ?

జ:—కళింగరాజ్యము మహానది, గోదావరీ నదుల నడుమనున్నది. అశోకుడు

కళింగరాజుతో 3 సంవత్సరములు యుద్ధముచేసి తుదకు జయమొందెను. యుద్ధములో శత్రువు లనేకులు మరణించిరి. అనేకులు గాయములచే బాధపడుచుండిరి. వారి దురవస్థకు తానే కారకుడని అశోకుడు తలంచి నాటినుండి యుద్ధములు చేయనని శపథము పట్టెను. జీవహింస తన రాజ్యములో మాన్పించెను.

4. అశోకుడు స్వీకరించిన మతమేది? ఆ మతధర్మముల నెట్లు వ్యాప్తిచేసెను?

జ:—అశోకుడు బౌద్ధమతమును స్వీకరించెను. అంతటినుండి తాను వేటాడుట, మాంసము తినుట మానివేసెను. తన రాజ్యమున జంతుహింసను మాన్పించెను. బౌద్ధ మతధర్మములను ప్రజలకు బోధింపజేసెను. మతసార వాక్యములను రాతి స్తంభములపై చెక్కించి తన రాజ్యమున అచ్చటచ్చట పాఠించెను. బౌద్ధ సన్యాసులను సింహళము, చీనా మొదలగు నితర దేశములకంపి బౌద్ధమతమును వ్యాపింపజేసెను.

5. అశోకుని రాజ్యపరిపాలన మెట్లుండెడిది?

జ:—యితడు ప్రాణికోటియెడల మిగుల దయగలిగి వర్ణించుచుండెను. పశువులొర కీతడు వైద్యశాలలు స్థాపించెను. ప్రజల జ్ఞేయమునకై మంచి బాటల నేర్పరిచి, సత్రములు కట్టించి, చెరువులను, నూతులను త్రవ్వించెను.

6. ఇతని రాజ్య మెచ్చటనుండి యెంతవరకు వ్యాపించియుండెను?

జ:—ఇతని రాజ్యము కాబూలు మొదలు బంగాళాఖాతము వరకును, దక్షిణమున పాలారు నదివరకును వ్యాపించెను.

7. అశోకుని అంత్యదశను గూర్చి క్లుప్తముగా వర్ణించుము?

జ:—అశోకునకు ముసలితనమున విచారములు వృద్ధియైనవి. తన భార్యయగు అసంధిమిత్ర మరణానంతరమున, తివ్యరక్షితయను చిన్నపిల్లను అశోకుడు వివాహ మాడెను. యీమె తన ముసలిభర్తను జూచి అనవ్యసమముండెనట. యీ విచారము వలన అశోకునకు వృద్ధాప్యమున సౌఖ్యము లేకపోయెను.

Syllabus Heading:—Explanation of the meaning of B. C and A. D.

1. బి. సి; ఎ. డి; ల అర్థమును విశదీకరింపుము?

జ:—క్రీస్తునకు పూర్వము జరిగిన విషయముల యొక్కకాలమును తెలియ చేయునది బి. సి. అనగా క్రీస్తునకు పూర్వమని అర్థము. క్రీస్తునకు తర్వాతకాలమును తెలియచేయునది ఎ. డి. క్రీస్తునకు పూర్వము జరిగిన సంవత్సరముల సంఖ్యలు పొచ్చు నుండి తగ్గుచుండును. అనగా అశోకుడు క్రీ. పూ. 262 నుండి 232 వరకు రాజ్య మేలెనని వ్రాయుదురు. ఇప్పటికి క్రీ. శ. 1940 సంవత్సరములు గడచెను.

Syllabus Heading:—Talks on the “golden age of the Guptas”—

Vikramaditya and the nine gems.

1. సర్లయుగ మనగానేమి?

జ:—సర్లయుగమనగా సువర్ణము (బంగారము) తో సరిసమానమగు కాలమని యర్థము. యీకాలమున మన దేశప్రజలు సకలభోగభాగ్యములు గలిగి సౌఖ్యము లను

భవించిరి. యీయుగముననే క్షీణదశయందున్న హిందూమతము, సంస్కృతభాషయు గుప్తరాజులవలన ఉన్నతస్థితికి తేబడెను.

2. నముద్రగుప్తునిగూర్చి క్లుప్తముగా వ్రాయుము.

జ:—చంద్రగుప్తుని కుమారుడు నముద్రగుప్తుడు. యితడు ఉత్తర హిందూ స్థానమును జయించి, పిమ్మట దక్షిణహిందూస్థానమందలి కళింగ, ఆంధ్ర, కోసల, మహారాష్ట్రరాజులను జయించి, దిగ్విజయసూచకముగా అశ్వమేధయాగ మొనర్చెను. యితడు గొప్ప విద్వాంసుడు. సంగీతప్రియుడు. యితడు క్రీ. వె. 326 నుంచి 375 వరకు రాజ్యమేలెను.

3. చంద్రగుప్త విక్రమాదిత్యు డెవరు? యితనికి విక్రమాదిత్యుడను బిరుదెట్లు గల్గెను?

జ:—ఇతడు నముద్రగుప్తుని కుమారుడు. అనేక శత్రువులను జయించుటచేతను, ఆదిత్యుని వంటి అనగా సూర్యుని పరాక్రమము గలవాడగుటచేతను యితనికి విక్రమాదిత్యుడను బిరుదుగల్గెను.

4. విక్రమాదిత్యుని కాలమున గుప్తరాజ్యమెంత వరకు వ్యాపించెను? రాజధానియేది?

జ:—విక్రమాదిత్యుని కాలమున గుప్తరాజ్యము ఉత్తరమున హిమాలయముల మొదలు దక్షిణమున సర్మదానది వరకును, తూర్పుపడమరలబంగాళాఖాతము మొదలు అరేబియా నముద్రమువరకును వ్యాపించియుండెను. రాజ్యము విశాలమైనందున పాటలీపుత్రమునకు దోడు ఉజ్జయిని నగరమును రెండవరాజధానిగా చేసెను.

5. చంద్రగుప్త విక్రమాదిత్యుని స్వభావమెట్టిది?

జ:—ఇతడు న్యాయబుద్ధి గలవాడు. దైవభక్తి గలవాడు. రాజునను గర్వము విడచి నిరాడంబర జీవితమును గడపువాడు. ప్రజల కష్టసుఖములను, నూరువేషమున రాజ్యమునతిరిగి, స్వయముగా కనుగొనుట యందాసక్తిమెండు. హిందూ మతాభివృద్ధికై పాటుపడెను. ప్రజలను కన్న బిడ్డలవలె రక్షించువాడు. గొప్పవిద్యాభిమాని.

6. నవరత్నము లననేమి?

జ:విక్రమాదిత్యుని ఆస్థానమున కాళిదాసు, ధన్వంతరి, క్షుపణగుడు, శంకుడు, వేతాలభట్టు, ఘటకర్పకుడు, వరాహమిశ్రుకుడు, వరకుచి, అమరసింహుడు అను తొమ్మిందుగురు పండితులు గలరు. వీరివొక్కొక్క రొక్కొక్క శాస్త్రమునందు ప్రజ్ఞ గలవారై యుండిరి. వీరికే నవరత్నము లనిపేరు.

Syllabus Heading:—Harshavardhana and his Empire.

1. హర్ష వర్ధను డెవరు?

జ:—హర్షుడు స్థానేశ్వరరాజగు ప్రభాకరవర్ధనుని రెండవ కుమారుడు. ఇతడు ఉత్తర హిందూస్థానములోని హిందూ చక్రవర్తులలో కడపటివాడు.

2. రాజ్యవర్ధనుడెవరు ? ఇతని మరణమెట్లు తటస్థించెను ?

జ:—రాజ్యవర్ధనుడు హర్షుని అన్న. వీరి సోదరియగు రాజ్యశ్రీ కన్యాకుబ్జము నకు రాజైన గృహవర్మను వివాహమాడెను. మాళవదేశపు రాజు గృహవర్మను మాయోపాయముచే జంపించి రాజ్యశ్రీని చెరలో నుంచెను. సోదరిని విడిపించుటకై రాజ్యవర్ధనుడు మాళవరాజుపై దండెత్తి అతనిని సంహరించెను. కాని మాళవరాజు స్నేహితు లితనిని మోసగించి తుదకు చంపించిరి.

3. హర్ష వర్ధనుడెట్లు, యే సంవత్సరమున రాజయ్యెను ?

జ:—రాజ్యవర్ధనుని మరణము వలన దేశములో రాజులేక అశాంతి ప్రబలెను. అప్పుడు మంత్రులందరును 16 సంవత్సరముల ప్రాయముగల హర్షుని క్రీ. ప్. 606 లో రాజుగా చేసిరి.

4. హర్షుడు తన రాజ్యమెట్లు, ఎంతవరకు వ్యాపింపజేసెను ? రాజధాని యేది ?

జ:—హర్షుడు మాళవ, బంగాళరాజులను జయించి వారి రాజ్యములు తన రాజ్యములోగలుపుకొనెను. ఉత్తరహిందూస్థానమంతయు పంజాబు వరకు జయించెను. దక్షిణ హిందూస్థానమును జయించు తలంపుతో దక్షిణ హిందూస్థానముపై దండెత్తెను. గాని చాళుక్యరాజుగు పులికేశిచే ఓడింపబడి, అంతటనుండి రాజ్యవ్యాప్తిని విరమించి, తనకు గల రాజ్యముతో తృప్తినొందెను. కన్యాకుబ్జమును రాజధానిగా చేసికొనెను.

5. హర్షుని రాజ్యపాలన మెట్లుండెడిది ?

జ:—హర్ష చక్రవర్తి మహావిద్వాంసుడు. అనేకవిద్వాంసులను పోషించెను. హిందూ, బౌద్ధమతములను సమదృష్టితో చూచెను. యితడు ధర్మమూర్తి యని పేరొందెను. అయిదు సంవత్సరముల కొకసారి ప్రయాగలో గొప్పసభను జరిపి తన ఖజానాలోని ధనమంతయు ప్రజలకు దానము చేసెడివాడు. యితడు దినమును మూడు భాగములుచేసి ఒకభాగములో రాజ్యపాలనముచేయుచు, మిగిలిన రెండు భాగములలో మతవిషయములను చర్చించుచుండెడివాడు. ప్రజ లీతనికాలమున పాపభీతిగలిగి ధర్మబుద్ధిగలవారై యుండిరి. యితనికి డంబము లేదు. యితనికాలమున విద్య బాగుగా నభివృద్ధిచెందెను.

6. హర్షు డేనంవత్సరమున మృతినొందెను ? యితని అనంతరమున హర్ష సామ్రాజ్యమెట్టి స్థితికి వచ్చెను ?

జ:—హర్షుడు క్రీ. ప్. 648 లో మరణించెను. ఇతని వెనుక వచ్చిన రాజులు బలహీనులగుటచే హర్ష సామ్రాజ్యము క్రమ క్రమముగా క్షీణించెను.

(నశేషము)

బడి తోటలు

నిన్న మొన్నటివరకు మనప్రాథమిక పాఠశాలలలో చదువుట, వ్రాయుట, (అంక) గణితములను నీమూడింటిని మాత్రమే నేర్పు చుండెడివారు. ఇప్పటి పద్ధతయది కాదు. బాలరయెదుట ప్రయోగములు చేసి, (Experiments) వారిచే చేయించి, యందలి విషయములు బాలరకవగతమగు నట్లుచేయుట సులభమని గ్రహించి యీ పద్ధతినే మనయపాఠ్యాయ సోదరు లమలలోనికి తెచ్చుచున్నారు.

కొంతకాలమునుండి బాలురు తోటలో కొంతసేపు పనిచేయుట వారివిద్యాభ్యాస మననొక ప్రధానాంశమగు నెంచబడుచున్నది. స్వాభావికముగా బాలబాలిక లారామకృషియందాసక్తిగలవారు. ఒక్కొక్కవిద్యార్థికి బడియావరణయందొక్కొక్కచిన్నమడినిచ్చి, వారిచే మళ్లనుత్రవ్వించి, విత్తించి, మొక్కలను తవనస్వహస్తములతో పెంచునట్లేర్పాటుచేసిన పిదప నామొక్కలు పూయునపుడును, కాయనపుడును వారియొక్క సంతోషమునకు మేరయండదు. ఇవిధమున నొకపరి కార్యసిద్ధియయ్యేసేని మరింత కృషిచేసి ఫలమధికముగ పొందవలయుననివారిమనములయందుకుతూహలముదయించును. పదిమంది బాలురు పనిచేయునపుడు పోటీపైని మరియొకనికన్న తానెక్కువ ఫలమనుభవించుటకు తానెక్కువ పని చేయవలయునను కార్యదీక్ష వారికి కలుగును. ఇవిధమున కార్యదీక్షయు, కార్యోత్సాహమును, సహజీలములై భావికాలమున వారిజీవితములకాదర్శములగును.

బుద్ధి విశేషముగా లేనివారిని మొద్దులని కొందరందురు. అట్టివారికి ఆరామకృషి

మిగుల లాభకారిగా నుండును. నేటికాలమున మనకు కావలసినది పండితోత్తములే కాదు ఓపికతో నొడలువంచి పనిచేయువారును కావలయును. బడితోటలు ఏటేట విద్యార్థులను తోటమాలీలుగ తయారుచేయుటకా యని కొందరడుగ వచ్చును. కాదు. ఆరామకృషివలన నిట్టి బాలుర పరిశీలనాదృష్టి పెంపొందును. పరిశీలనాదృష్టి లేనప్పుడు, బాలనిజ్ఞానాభివృద్ధికి నిశ్చయమార్గమేలేదు.

వస్తుపరిశోధనచేసి స్వయముగా తెలిసికొనినదే జ్ఞానము గాని గ్రంథములను వల్లెవేయుటవలన కలిగి దిజ్ఞానముకాదు నేటి విద్యార్థులలో రెండు గొప్ప లోపములు కాన్పించుచున్నవి. I పుస్తకములోనున్నదే జ్ఞానమని తలచుట, II ప్రకృతిశోధనకు ప్రయత్నింపకుండుట. ఇటువంటి దురభిప్రాయములను తొలగించుటకై ప్రాథమిక పాఠశాలలయందు తోటలు పెంచుట మిక్కిలి శ్రేయస్కరమని ఋజువగుచున్నది.

వ్యవసాయకళను చాలమంది నీచభావముతో చూతురు. ఉపాధ్యాయులే శ్రద్ధతో తోటలో పనిచేయుచున్నపుడు విద్యార్థులు కూడ మిగుల హెచ్చరికతో పాటుపడుదురు. అందువలన క్రమముగా వ్యవసాయకళయందుండెడి నీచభావము తొలగగలదు. కావున ఉపాధ్యాయ సోదరులను నామమాత్రమే బడియందు తోటలు పెంచుటగాక ఆతోటలయందు బాలురచే పనిచేయించుచు, దేశాభివృద్ధికై పాటుపడియెదరుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఇట్లు,

అరసాడ భానుమూర్తి.

“ఏమిటిబాబూ ఇది”

(యం. వి. సత్యనారాయణ)

‘యాదవపల్లె’ అను ఒక గ్రామముకలదు. అచ్చటనుండు వా రె వ రో వేఱుచెప్ప సక్కరలేదు. వీరలకు ఒక గ్రామపెద్ద సన్యాసి రావు అనునతఁడు గఁడు. ఆ జాన బాహువు; నీలమేఘచ్ఛాయ, కొద్ది పాటి ఆస్థియు గలవాఁడు. ఏదోకొంత వఱకు చదువుకున్నవాఁడు కూడన. తాలూకాబోర్డు లున్న కాలముననే తం టాలుపడి ఒక పారశాల తెచ్చుకొనిరి. “క్రోత్తిక వంత, పాత్రిక రోత” అన్న టుల మొదట బాలరను పారశాలకు విడివిగా వఁచుచుండిరి. గాని క్రిమ క్రమ ముగా దిగ బాటుచుండె. అందుచే అనేక మంది ఉపాధ్యాయులు వచ్చుట “ట్రాన్సు ఫర”గుట జరుగు చుండెను. కొద్దికాలము క్రిందట హిరణ్యాక్ష హిరణ్య కశిపుల కాలమున దేవతలను, ఋషులను కాపాడు టకు సరసింహావతారము దాల్చి భగ వంతుఁడు నిర్మూలించిన విధమున నారా యణుఁడను ఒక సియోగ్రిబాహ్మణుడైన ఉపాధ్యాయుని అచ్చటికి బదిలీచేసిరి. సామెతసార్థకమగునటుల బాలురు వచ్చుట ప్రారంభించిరి. విద్యాధికారులు, ఇతర ప్రేక్షకులు, వచ్చిచూచి “పారశాల చాల అభివృద్ధి అయినది; ఇదివఱకు వచ్చిన ఉపాధ్యాయులు ఇట్లు శ్రద్ధవహించలేదు”; అనుచు వ్రాయుచు వెళ్లుచుండిరి. ఇట్లు ఏడెనిమిది మాసములు జరిగినది. వేసంగి ప్రారంభమయినది. పొలములలో ఏపై రును లేక నిరామయముగానున్నది. అందు ఉప్పాకు మాత్రము బాగుగా పెరుగు

చున్నది. మనగ్రామములోని బాలురు పొలములలో కట్టివైచిన గొడ్లను విప్ప కొనివచ్చి, వాటిమేత మొదలై నవి సర్ది పారశాలకు వచ్చునప్పటికి 8 గంటలగు చుండెను. మఱల 9 గంటలకు పశువులను తోలుకొని వెళ్లుటకు ఇంటివద్దనుండి కబు రులపై కబురాలు, పాలికేకలువేయుట ఉపాధ్యాయుఁడు కొంతకాల ముపేక్షించి గ్రామపెద్ద ఆయన సన్యాసిరావుగారితో చెప్ప వలెనని ఆయనఇంటికి వెళ్లెను. అప్ప టికి ఉదయము 7½ గంటలయినది. మన రావుగారు ఇంకను నిద్రమంచమునుండి లేవలేదు. అందుచే మన ఉపాధ్యాయుఁడు ఆయన లేచువఱకు అచ్చటనే ఉండి మాట్లాడి రావచ్చునను తలంపుతో కూ ర్చుండెను. పెద్ద కొఱకు మఱికొందఱును వచ్చి వేచియుండిరి. 8 గంటలకు లేచి చొంగకాటుటచే అట్టలుగట్టి తెల్లగానున్న చాఱలతో బయటికివచ్చెను. అయ్యగారు వచ్చుచున్నారని అందఱును లేచి నిలువ బడి దండప్రణామము లాచరించిరి. కాని మనమాష్టరుగారు ఏదో ఆలోచించుచు కూర్చుండిరి. అందుచే ఇదంతయు కను గొనలేక పోయిరి తలత్రిప్పిచూడ ఇది అంతయు చూచి ఆశ్చర్యపడి తనువచ్చిన పని త్వరలో చెప్పి వెళ్లవలెనని “బాబూ! పారశాల విషయములో ఎవరును శ్రద్ధ తీసికొనుటలేదు. గొడ్లదగ్గఱకని, మేతకని, తల్లిదండ్రులు బాలురనుపంపుటచే బాలురు పారశాలకువచ్చుటలేదు. తల్లిదండ్రులకలసి కొంటిని; అనేకవిధముల చెప్పితిని; పాఠ

శాలకు మాపనులగువలకు సెలవియ్యండి ఇదేమిటి? ఎప్పుడు పారశాలే? చాలా అయ్యవారూ! అని చెప్ప ప్రారంభించిరి. బాగుంది" అన్నాడు మనపెద్ద. సెలవండి, మీరయిన తగుశ్రద్ధతోకొన వలెనండి" అన్నాడు మనమాప్తరుగారు. అనిచెప్పిరి. "అవునండి బాబు, కాకపోతే

సామాన్య నీతులు

వేదల సూర్యనారాయణశాస్త్రి

అన్యతము అఘముగూర్చు
ఆయమరసి వ్యయముగనము
ఇంటగెలిచి రచ్చగెలుపు
ఈశుగొలుపు మెల్లవేళ
ఉత్తమాట చెత్తప్రోగు
ఊరకుంట ఉత్తమంబు
ఋణపడక చరించు మెపుడు
ఎగ్గుదలప నెగ్గుమూడు.
వీరినైన దూఱవలదు
ఏకమత్య మరయ బలము
ఒరుల గూడి యుండు మెపుడు
ఓరిమికలిగిన కోరికలందును
బొన్నత్యము నందగోరు
అండలేక నుండబోకు
కలసి మెలసి మెలగుమెపుడు
ఖలులగూడి మెలగరాదు
గర్వమంత కట్టిపెట్టు
ఘనులచెలిమి గాంచగోరు

జ్ఞానమబ్బు చదువువలన
చదువుగూర్చు చాలఘనత
జనులమాట వినగవలయు
డంబముల నడంచుకొనుము
తప్పులున్న ఒప్పుకొనుము
దయగను మందరినెప్పుడు
ధనముకన్న ఘనమువిద్య
నయముగలిగి నడచుకొనుము
పరులవినకు మరుగునుండి
ఫలము గలుగు పాటువలన
బలముగలుగు బ్రతుకెనుఖము
మంచితలపు లుంచుచుదిని
రట్టుమాను గుట్టునుంచు
లగ్గు చేయ లగ్గు గలుగు
వశము గానిపనికి చొరకు
శక్తికొలది జరుపుపనుల
సంఘబలము చాల ఘనము
హరినినెపుడు మరువకుండు

బాలవిజ్ఞానము

వేదల సూర్యనారాయణశాస్త్రి

౧

మల్లెలుమొల్లలు పూచేవేళ
చల్లనిగాడ్పులు వీచేవేళ
మేకుల గంధం బలదేవేళ
ఉరుములు మెరుపులు మెరనేవేళ

తొలకరివానలు కురినేవేళ
మామిడిపండులు పండేవేళ
మన్నధబాణము మ్రోగేవేళ
మగువల మనసులు కాగేవేళ

౨

అరటికాయ బజ్జి
మినప్పప్పు సొజ్జి
కలసిమెలసి తిందాం
బుధులకథలు విందాం

3 జోలపాట

చిన్నారిపొన్నారి చిలుక వేసివు
బంగారుపంజరపు చిలుక ఏడువకే
ఏడువకు ఏడువకు ఎర్రన్నిపాప
వడిస్తెనీకంట నీలాలుగారు
చిన్నారిపొన్నారి గాజుల్లశెట్టి
తేవోయి అమ్మాయికి తేనెగాజుల్లు
తేనెగాజులశెట్టి పెంకాయశెట్టి
నల్లగాజులశెట్టి మావాడరమ్మ

౪. లెక్క

ఒకటిఒకటి ఒప్పులకుప్ప
రెండూరెండూ రెక్కలపిట్టా
మూడూమూడూ ముక్కలిపీటా
నాలుగూనాలుగూ నా ఆవుకాళ్లు
అయిదూఅయిదూ అరచేతివేళ్లు

౫. బిడ్డను లాలించుట

చిట్లపొట్లకాయ చిమ్మనేరేడుకాయ
గొల్లపుచ్చకాయ గోరుచిక్కడుకాయ
అత్తకుపెట్టుదు అల్లం నేతించుబెల్లం
కొత్తకుండల్లాల గోధుమల్లాలా
పాతకుండల్లాల పసిబిడ్డల్లాల
పేపేగుట్టం పెండ్లికిపోయే
తామరగుంటకు నీళ్లుచ్చే
గారా బూరా దనుకు
సూదా? దబ్బనమా.

వ్యాయామము

తేజోమూర్తుల మల్లిఖార్జునుడు

ప్రపంచములో ఆ రోగ్యము గాను, సౌఖ్యముగాను, సుండవలచినచో ప్రతి వారును “ఆరోగ్యమే మహాభాగ్య” మను నట్లు ఆరోగ్యసూత్రములను పాటించు చుండవలెను. ఆరోగ్యసూత్రముల పాటించుట యనగాఅర్థము తెలియని మంత్రము లవలె యేకరుపు పెట్టుటవలనగాని, పెట్టిం చుటవలనగాని, లాభములేదు. మనము తెలిసుకొనిన విషయములు యెప్పుడైతే ఆచరణలోనుంచి నెరవేర్చుదుమో ఆ నాడే మహాభాగ్యమబ్బును. మనముగ్రామాలలో రైతులు పూర్వపువారిని గురించి మాట్లాడుకొనునప్పుడు విన్నచో మన

కాశ్చర్యము కలుగును. ఇంతబలము పూర్వపువారికి ఎట్లు కలిగెనాయని సందేహము తట్టును. పూర్వపు మనుష్యులు వేరు; వారిది అన్నగతప్రాణము. అయితే మరదో కాఫీ గతప్రాణము. తెల్లవారిలేచే సరికి కాఫీ, టీ, కారాకీళ్ళిలు పలుదోమ కుండా నేవించే మహామహాపురుషులు అనేక వందలూ, వేలకూడా వున్నారంటే ఆశ్చర్యములేదు. దానికి కారణము పాశ్చాత్య నాగరకతా పథంలో పాతుకుపోయి మనం కూడా “దొర్లం” అనిపించుకోవాలని చూస్తున్నాం. కాఫీ, టీ, కారాకీళ్ళి, చుట్ట, బీడీ, సిగరెట్టు, సారాయి, పిటివలన శరీ

రమునకు ఆరోగ్యముగలుగునా? దురభ్యాసముల కలవాటుపడినవారు ముఖ్యముగా చదువుకోని మూర్ఖులకన్న చదువుకున్న మూర్ఖులే యెక్కువ. వీరేమిచెప్పుదురనగా “సానిలేనివాడు నరసుడుగాడు, సారాత్రాగనివాడు సభ్యుడు”గాడు అంటారు. ఈ రెండింటివలన ఎంత ఆరోగ్యము చేకూరునో చదువరులే యూహింతురుగాక!

శరీర వ్యాయామములో స్త్రీలకున్న యభిలాష మనకులేదు. ప్రస్తుతము చెన్నపురిలో ఆంధ్రసభ స్త్రీల శాఖాధికారిణి అయిన శ్రీమతి “గుమ్మడిదల దుర్గాబాయిమ్మగారు” స్త్రీలవిషయములు చేయుచున్న కృషి అనల్పమైనది. ఇప్పుడేకాదు. పూర్వకాలంలో అంతఃపుర స్త్రీలుకూడ శరీర వ్యాయామమునకు యెక్కువ శ్రద్ధ వహించేవారని, భారత, భాగవత, రామాయణాదిగ్రంథములవలన తెలియుచున్నది. ఉదా.—భా. గ. “బాలికలతోడ చెలరేగి బంతులాడు” “బువ్వతీగెలకును బ్రోదినీయు” అని బమ్మెరపోతన్నగారు రుక్మిణీ బాల్యక్రీడలను చక్కగా వర్ణించినాడు. ఒక్కటేమిటి? ఇటువంటి వనేక నిదర్శనాలు చూపించవచ్చు. దీనిని బట్టి అంతఃపుర స్త్రీలుకూడ యేదోయొక విధముగ అనగా పువ్వులమొక్కలకు పామలు చేసో, నీరుతోడో, చెలికత్తెలతో బంతులాడో - యేదోవిధముగ శరీర వ్యాయామముచేసి శరీరసౌప్త్యమును, శరీరారోగ్యమును, పెంపొందించుకొనెడి వారని స్పష్టమగుచున్నది. పూర్వపు విద్యార్థులకును ప్రస్తుత నవనాగరికత, సభ్యతలలో సభ్యులైన విద్యార్థులకును, యెంతో వ్యత్యాసముకలదు. ఇప్పటి విద్యార్థులు చదువుల

లోనేమి, వినయవిధేయతలలోనేమి, ఎంతో వెనుకబడియున్నారు.

ప్రస్తుత విద్యానిబంధనలలో బడితోట ముఖ్యాచారము. వాటికి మళ్ళను కట్టుట, గొప్పత్రవ్వుట, నీళ్లుపోయుట, బాలురచే చేయించి తాను చేయుట ఉపాధ్యాయుని కర్తవ్యము. పిల్లలచే నీళ్లుపోయిస్తే వారిపెద్దలు “మేము ఉద్యోగస్థులముగదా మా పిల్లలచేత నీరు తోడిస్తారా? గొప్పత్రవ్వించుటకు మేమేమి వ్యవసాయదారులమా? మాపిల్లలకి పనిచెప్పకండి మాకు చాలా పేమ్మగా వుంటుంది. అలాచేస్తే మాపిల్లలని బడిమానిపించేస్తాం” అంటారు. మనవారికి బానిసచదువులేగాని బ్రతుకు తెరువులక్కరలేదు. ఈ పనులవలన తమ శరీరమునకు చేతులకు, కాళ్లకు, ఎంత వ్యాయామము కలిగిస్తున్నారోయెరుగరు.

తమ పొట్టకూటికోసం పాటుపడు కమ్మరి, కుమ్మరి, కంచరి మొదలగువారు ఎల్లప్పుడు తమచేతులతో ఎక్కువపని చేయుటవలన వారిచేతులు కండలుతిరిగి యుండును. నడచువారి పిక్కలు, కావిడి మోయువారి భుజములు కూడ ఎంతో బలముకలిగి కండలు కలిగివుండును. ఇటువంటి వారికి యేరోగమైనను వచ్చునా? మనపూర్వులు 110 సం॥రములు కూడా బ్రతికినట్లు మనము వినలేదా? వారు దీర్ఘాయుష్కులగుటకును, ఇప్పటివారు అల్పాయుష్కులగుటకును, కారణమేమి? తగినంత శరీర వ్యాయామములేక దురభ్యాసములకు లోనగుటయే! కాన “శరీర మాద్యంఖలు ధర్మసాధన”మ్మను నారోగ్యక్తి ననుసరించి శరీరమును చక్కగా పోషించుకొన వలెనని స్పష్టము.

బడి పంతుళ్ల అవస్థ

‘ఎక్. వి. యస్’

మన విద్యావిధానం బజారున వేసిన రోతై పోయింది. మనకు విద్యరావడం అప్పుడప్పుడు వచ్చిపోతుండే అధికార్లదయ ఒక్కొక్కడికి ఒక్కొక్క విషయంలో ప్రావీణ్యం, అభిరుచి - ఎవరిపాట వారికి పాడాలె - బోగందాని మోస్తరు - బోగందానిలో ప్రేమెంత ఉంటుందో యిప్పటి విద్యావిధానాలలోను - విద్యాలయాలలోను - విద్య అంతవుంటుంది.

మాకొక అధికారి ఉన్నాడు. ఆయన అపరప్రహ్లాదుడు. “లీలందును బాంకులు లేనివాడు”. ఏదోమరానికి చెందినవాడట. జాగ్రఫీలో గండపెండేరి. ఇంకేం బల్లో భజనలూ, జాగ్రఫీ ఉంటేచాలు. ఇటు వంటి అధికార్లు వస్తేనేగాని విద్యాపరిణామం పరిపూర్తిగాదు. అది వీధిబడినుండి క్రమేణ పాఠశాల, విద్యాలయం, భజన మందిరం, వరకు వచ్చింది. ఇక ఈశ్వరత్వము సంపాదించి నామరూప రహితం కావటమే తరువాయి.

భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్యాలు మూడు మెట్లు మోక్షానికి. వీనిని ఒకదాని తర్వాత మరియొకటి యెక్కడం సహజమైన అభివృద్ధి ఇప్పుడు పాఠశాలలకు ఈశ్వరత్వం సంపాదించడంలో ఆయన కృషికి ఫలంగా డబుల్ ప్రమోషన్ యిచ్చారు ఒక్కసారే వైరాగ్యానికి. అంటే “అభావే విరక్తిః” అన్నారుగా పెద్దలు. ఆ పైని మన భక్తునికి మోక్ష ప్రాప్తి తప్పక సంభవిస్తుంది.

ఆయన ప్రాపగాండా వర్కుచేస్తాడు. విద్యగాదు - భగవద్గీత - భజనసమాజాలు. డైరీలో మట్టుకు “ప్రాపగాండా వర్కుని” వేసుకుంటాడు. అబ్బే బాం కనేదిలేనేలేదు ఆత్మవిషయంలో తప్పు. మేష్టర్లు భజనకు రాకపోతే తప్పు. ఆయన చేసే గీతోపన్యాసానికి - పొరపాటు - ప్రాపగాండా వర్కుకు - హాజరు గాకపోతే తప్పు. మాస్టరేంచేస్తాడు పాపం. పొట్టకూటికై యేపనైనా చేస్తాడు. అధికారి చేసే పని అదే. లేకపోతే ఆయనకు ఉద్యోగం యెందుకూ, యే సన్యాసి మరంలోనో కలిస్తే సరిపోతుందిగా !

బాబూ! ఎందుకొచ్చిన వీశుష్కు వేదాంతాలు? ఈ వేదాన్నించే మనదేశ మీ స్థితికొచ్చింది. ఇకచాలు. దేశంలో కావలసినది జీవితావసరాలని తీర్చే విద్య. భారతదేశంలో ప్రతి ఒక్కడు విద్యగలవాడు గావాలి. అప్పుడే మనదేశానికి మోక్షం. మనం బానిసలం. ప్రభుత్వం యేదో వారికిప్రమైన విద్య మనకివ్వ ప్రయత్నిస్తుంది. అధికార్లు దాన్నే మన నెత్తిన రుద్దటమే తమ విధియనితలుస్తారు. జీతాలు తీసుకుంటూ, దానిని ప్రజోపయోగకరంగా మార్చ యత్నించరు. దేశంలో పుట్టినందుకు వారివిధి నిర్వర్తించ సవసరము లేదు కాబోలు !

ఎంతకాలం అధికార్లు పైవారి విధానాన్ని మనపై రుద్దడమే తమవిధియని తలుస్తూ, తమ అధికారాన్ని దుర్విని

యోగం చేస్తారో, అంతకాలం మనగతి అధికార్లకూ, మధ్య సుహృద్భావం యింతే. కాబట్టి సారశాలలు వృద్ధిచేందా పెంపొందాలి. వారు చెలాయించేవారు, లంటే, విద్య పెంపొందాలంటే, ఉపాధ్యాయ వీరు చెలాయించబడేవారు - అనే పద్ధతి యిలకు యితర దిగులూ, చింత పోవాలి. విద్యాభివృద్ధికి యిరువురూ లేకుండా తిండి, బట్టా యివ్వాలి. వారికి పాటుపడాలి. ప్రోత్సహింపాలి. ఉపాధ్యాయులకూ,

తెనుఁగు యోధుఁడా!

(మే. శ్రీరాములు, 8వ తరగతి బోర్డు హయ్యరు ఎలిమెంటరీ స్కూలు, కొవ్వలి)

అఖిలపుణ్యప్రదేశమీ - యాండ్రభూమి
మేటిపీరులఁ గన్నట్టి - మేటితల్లి
సకల సౌభాగ్యముల నిచ్చి - సాకుతల్లి
† కట్ట ! నేడు పరులచే న - ఘ భరితగద.
అట్టి తల్లి రుణముఁ దీర్చ - నదనుగలిగె
బద్ధకంకణమున నీవు - పరుగులీడుచు
ఆండ్రవీరుఁడ ! యోధుఁడ ! - ఆండ్రబాల !
† సత్యసమరమునకు రమ్ము - సత్వరమున.

N. B:—† ఈచరణభావాలు వివరించలేకపోయాడు రచయిత. ఏదీ.పాపం.ప్రారంభమేగా.ఇదీ! (సం)

శ్రావణ భాద్రపదములు

వేదుల నూర్యనారాయణశాస్త్రి

అనగా అనకా ఒక బ్రాహ్మణుఁడు. అతని పేరు సోమయాజులు. భార్య సోమి దేవి. ఒకనాడు సోమయాజులు కాశికి బయలుదేరెను. “శ్రావణ భాద్రపదాలు” వచ్చును. జాగ్రత్తగా యిల్లు దిద్దుకొనుము అని భార్యతో చెప్పెను. ఈమాటలను ఇద్దరుతుంటరులు వినిరి. సోమయాజులు యిల్లువిడచి పోయినతరువాత ఆతుంటరులు అతనియింటికి వచ్చిరి:—

సోమి దేవి:—మీరెవరు ?

తుంటరులు:—మేము శ్రావణభాద్రపదాలము.

సోమి:— కాళ్లు కడుగుకొనుడు, దయచేయుడు. మీరువచ్చేదరని నాభర్త యిప్పుడేచెప్పెను.

మే.] కాలెండరు సంవత్సరము గడచిన మరునటి రోజున పంపవలసిన రిటరన్సు ౬౫

అని సోమిదేవియనగా వారాయంటనే సమస్తమర్యాదల నందుచు పిండివంటలతో విందులారగించుచు సుఖముగా నుండిరి. ఇట్లు రెండుమాసములు గడచినవి. ఒకనాడామె వారికి వడ్డించుచుండ సోమయాజులువచ్చెను. వెంటనే యాదుండగొండు పారి పోయిరి. పారిపోవువారిని జూచి యాతడు భార్యతో “వీరెవరని” ప్రశ్నించెను. “మీరుచెప్పినది జ్ఞాపకములేదా! వీరే శ్రావణభాద్రపదాలు” అని ఆమెచెప్పెను. “ఎంత వెర్రిదానవే! శ్రావణభాద్రపదాలు నెలలు. మనుష్యులు అనుకొంటివా? ఎంత అమాయకురాలవు!” అని సోమయాజులు చెప్పెను. మోసము జరిగినందులకు ఆలు మగలు కొంతసేపు విచారించిరి.

కాలెండరు సంవత్సరము గడచిన మరునటి రోజున పంపవలసిన రిటరన్సులో ఫారము A

పాఠశాల పేరు:

మేనేజరు పేరు:

1-1-194 నుండి 31-12-194 వరకు వివరములు.

1. తనిఖీచేసిన ఆఫీసరుహోదా. 2. తనిఖీతేదీ. 3. మొత్తము రోలు హాజరు.
- 4 (ఎ) నియమిత ఉపాధ్యాయుల సంఖ్య (బి) హాజరులోయున్న ఉపాధ్యాయులసంఖ్య (ఉపాధ్యాయుడు గయిరుహాజరైన కారణము) 5. విజిల్ల సమయములందు బడిమూయ బడియున్నందుకు కారణములు. 6. రిమార్కులు.

ఫారము B

పాఠశాల పేరు.

మేనేజరు పేరు

1-1-194 నుండి 31-12-194 వరకు వరకు వివరములు.

- 1 హోదా. (2) ఉపాధ్యాయుల పేర్లు. (3) పుట్టిన తేదీ (4) టీచర్సునర్వీసు రిజిష్టరు నర్వీసుకాలము ఏ తేదీ నంబరు. ఇందు విద్యాధి నుండి-ఏ తేదీవరకు. ఒకే కారివల్ల కాంటరుసిగ్నే చరు చేయించుకొనినది పోస్టులో యిద్దరు లేక లేనిది, నదరు రిజిష్టరు ఎక్కువమంది పనిచేసి లేనివారికి దరఖాస్తు యుండినచో A B. C పంపబడినది లేనిది దర అనుగుర్తులలో వరుసగా ఖాస్తు పంపుకొని (వాయము. సర్వీసు యుండిగను తేదీ వివర కాలము నుండి వరకు ములు. గుర్తించుము,

5. సాధారణ విద్యావిషయిక యోగ్యతలు E. E. L. C. అయిన యెడల F A I R లేక Good అను వివరములు IV ఫారములు చాలించియుండిన యెడల III ఫారం పరీక్ష అయినది లేనిది IV లో ప్రవేశించి వదలిన వివరములు ఇందు విషయమై అధికార్ల ఉత్తర్వులు ఏమైనయన్న యెడల వాటివివరములు పూర్తిగా వ్రాయవలెను. సర్టిఫికెట్లు తేదీలు నెంబరు గుర్తించవలెను.

6. వృత్తినంబున యోగ్యతలు (A) ప్రైనింగ్ అయినచో (గేడు (B) పరీక్ష అయినసంవత్సరము (C) సర్టిఫికెట్లు నెంబరు P. T. C. & T. T. C (D) ప్రాక్టికల్ పరీక్ష అయిన తేదీ (E) ప్రోటోనరీ గడువు పొడిగించబడిన ఎడల అట్టి కాలపరిమితి ఎప్పటినుండి ఏ తేదీవరకు ఉత్తర్వు నెంబరు తేదీ (F) పరీక్ష కాని వారికి Exemption ఉత్తర్వుయిచ్చిన నెంబరు తేదీ కాలము ఏ తేదీనుండి ఏ తేదీవరకు (G) ప్రైనింగ్ కాని వారికి Exemption యిచ్చిన ఉత్తర్వు నెంబరు తేదీ కాలము ఏ తేదీనుండి ఏ తేదీవరకు (H) సంవత్సరములో వాడుకొన్న సెలవువివరములు తేదీలతో సహా ప్రతిఉపాధ్యాయునకు ఎదురుగా చూపవలెను.

ఫారము C

పాఠశాల పేరు

మేనేజరు పేరు

స్టాగ్నేషన్ వగైరా వివరములు From 1—1—194 to 31—12—194 వఱకు

నెలలు	తరగతివారి స్టాగ్నేషన్ నుల సంఖ్య					అనుమతిలేని ప్రవేశ ముల సంఖ్య					5 నెలల పయస్సుకు లోబడినవారు	
	I	II	III	IV	V	I	II	III	IV	V		
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

విదేశ విద్యావిధానములు

నడింపల్లి వెంకటసుబ్బారావు

[ప్రస్తుతము మన విద్యావిధానము లోపభూయిష్టమైనదనియు, భారతీయన సరముల తీర్పునట్టిది కాదనియు, నను విషయము సర్వాంగీకారమే. దీనినెట్లమార్చిన భారతీయుల కనుకూలముగానుండునది నిర్ణయించుటకు ప్రపంచమునందలి వివిధ దేశములలోని విద్యావిధానములను గూర్చి తెలిసికొనవలసిన యవసరమెంతేని గలదు. అందువలన ప్రపంచమునందలి అత్యుత్తమ ప్రజావాజ్యమైన రష్యాయందలి విద్యా విధానముగూర్చి పరిశీలించుము. అందువిలక్షణమైన సాంఘికవ్యవస్థగూడ నేర్పడి యుండుట గమనింపదగియున్నది. అట్టి వైలక్షణ్యమును వారెట్లు సాధించిచిదిగూడ యోచింపదగియున్నది]

రష్యా :

జీవితశిక్షణ (Training for life)

(ఆంగ్లమునండి ఉద్భవము)

1918 సం॥లో గత ప్రపంచ యుద్ధానంతరము రష్యాయందలి విప్లవ ఫలితముగ బోలిష్కో పార్టీ ప్రభుత్వమునకువచ్చెను. వెంటనే ఒక పత్రము ద్వారా దీర్ఘ కాలముబట్టి, ఒక విద్యాపునర్నిర్మాణ ప్రణాళికను ప్రకటించినది. దీనిని చాలభాగం లెనినే ప్రోత్సహించి ప్రకటించినాడు. కాని యిది యే మాత్రమును తదితర ప్రపంచదృష్టి నాకర్షించలేదు. ఇప్పుడు యీ విద్యావిషయక విప్లవమును గురించి చదువుతున్నామంటే ప్రస్తుతము సోవియట్ సామ్యవాద ప్రజాసామ్య ప్రభుత్వమునందలి సాంఘిక జీవనముయొక్క సక్రమమయిన సిద్ధిని తెలియజేస్తుందనిగాను ఏలనంటే 1917 లో నూచింపబడిన ప్రతిపాదనలు, 1935 సం॥ వరకు బాలిష్కో మొదలు పసిఫిక్ మహాసముద్రమువరకును వూర్తిగా నమలు జరుపబడలేదు. సరిగా చెప్పవలసినయెడల యీ 18 సం॥లలో నా ప్రతిపాదనలలోనే ఒక్కటికూడ వూర్తిగా నమలు జరుపబడలేదు అందువలన సోవియట్ కమ్యూనిజం తమ నూతనసంతతిని నూతన వ్యవస్థలోని జీవిత విధానమున కెట్లు శిక్షణనిచ్చుచున్నది తెలుసుకొనుటకును, 1917 నుండి విద్యా విషయక విప్లవము యేయేమార్పులను చెందినది,

యెట్లు సదరు మార్పులను తేగలిగినది తెలిసికొనుటకు మాత్రమే చదువుచున్నామని వాని ప్రాముఖ్యమును గమనింపవలెనంటే 1918 సం॥పు ప్రతిపాదనలను యధాతథాగానే చూడవలెను దానిని గురించి యేమి చెప్పయత్నించినను దాని ప్రాముఖ్యమునుభంగ పరచిన వారమాదుము.

జారుకాలమునందలి రష్యాలోగూడ విద్యావిధానము లేకపోలేదు అది ప్రభుత్వముయొక్క సంకుచిత స్వభావమునకు తగినట్లుండి కొంత జౌన్నత్యమును పొందినది యుద్ధమునకు పూర్వము కొందరు దూరస్వభావుల దయ వలనయిది కొంతవ్యాప్తి చెందినది కాని యీవిద్యావిధానము చాల సనాతన పదతులపైనుండెడిది. ప్రజలను కోరులకు, గవర్నమెంటు ఆఫీసులకును, పనికివచ్చు గుమాస్తాపనులకు తయారుచేయుటకును, నిధనికులకో పనికివచ్చునట్టియు, వర్తకదమును పెంపొందింపజేయు పనులకు ప్రోత్సహించబడుచుండెడివి అంతకు తప్ప విద్యా విధానము, మతసంఘములచేగాని, జారు చేగాని ప్రోత్సహింపబడుటలేదు. ఈ నిరంకుశ విధానము ప్రజలకు చదువను, వ్రాయను, నేర్పు సుదూరత్వము నైనను వహించలేదు. 1917 లో, లెనిను, అతని

యనుచరులు, యీ నిరంకుశ విధానముచే నడికట్ట బడిన విద్యావ్యాపనావిధానమును తుడిచివైచి, దాని స్థానే సర్వసమానమై, వర్గరహితమైన 'విజ్ఞానము' (Enlightenment), వివిధరకములై, పరిపూర్ణమైన జీవిత శిక్షణను శిశువాది వృద్ధునివరకును ఒకసంగ నిశ్చయించిరి. ఇట్లు చేయుటలో పూర్వము నుండి వచ్చుచున్న సాంప్రదాయములను పూర్తిగా త్రోసివైచి, ప్రతికాఖ్యుండును ఆధునిక శాస్త్రము నాధారముగా జేసికొని, యేవిధమైన రహస్యముల నట్టిపెట్టక, ప్రతి వారికిని, తాము నివసించు సంఘమున కుపయోగపడునట్లు శిక్షణ నొసంగవలెననిరి. ఈ విధానము సిద్ధాంతరీత్యా హృదయపూర్వకముగాను, ఉదారముగాను, అందరును కట్టుపడియుండునట్టిదిగాను, యుండవలెను కాని యీవిషయమునెట్లు తీసికొని రావలసినది పై పత్రమునంజే వివరింపబడినది. అందీవిషయములు గలవు అన్నియును వారను, అన్నివిషయములను, స్త్రీ పురుషులు కలసి విద్యనభ్యసించవలెను పరీక్షలుగాని, శిక్షలుగాని లేకుండ బాలిక్ మొదలు పసిఫిక్ వరకు, 3 మొ 17 సం॥ వరకుగల ప్రతి బాల బాలికయు పది సంవత్సరములు విద్యాభ్యాసముచేయవలెను వీనికి స్థూలకార్యములు పాఠశాలా ప్రవేశమునకు ముంది వ్యవలసిన శిక్షణనిచ్చుటకు, అనగా 3 మొ॥ 17 సం॥ ల బాల బాలికలకు, సార్వజనీనకమైన పదకులపై నడపునట్టి సంస్థ యేర్పాటుచేయబడినది అంతయు గాక ప్రత్యేకము వృత్తిశిక్షణను, శాస్త్రశిక్షణను, యిచ్చునట్టి సర్వవ్యాప్తమైనట్టి పంచవారిక శిక్షణోద్యమముగూడ 18 మొ॥ 22 సం॥లవారి కేర్పాటు చేయబడినది. ఇటీవలయే కొద్దిమందికో యిచ్చుటగాక, దానికి తలయుండిన వారికందరకును, ప్రభుత్వచిత వేతనములపై అన్ని వృత్తులకును యివ్వబడినది. అన్నిటికన్న విప్లవకరమైనది 'బహుశాస్త్ర నైపుణ్యపాఠశాల, Poly technical school) ఇందుసిద్ధాంతములు అనుభవము నేర్పుకొనుట, చేయుట; శాస్త్రము, ప్రయోగము; ఉపాధ్యాయుల యుపన్యాసములు, విద్యార్థుల నిర్మాణ యుక్తమైన నూచనలు మొదలగునవి యేర్పాటు చేయబడినవి. ఇవి యన్నియును విద్యార్థులను వర్గభేదములేని జీవితమునకు తయారు చేయుటకును, మానసిక, శారీరిక, శ్రామికుల మధ్యనుండు అంతరమును కలుపుటకును, తద్వారా తీసివేయుటకును, బహిరంగ ప్రయత్న మొనరి) ఒకవిధమైన వికృతము

ఉపాదించుటకు నిశ్చయమును తెలియజేయుచున్నవి. ఈవిశాలభావముతోనే ప్రస్తుత సోవియట్ విద్యా విధానమునందలి ముఖ్యమార్గము లనుసరింపబడుచున్నవి.

సార్వజనీనత (Universalism)

మనమిప్పుడు 1917 నుండి చెందిన యభివృద్ధిని గురించి గాని, 1935 లో సోవియట్ విద్యావిధానముపొందిన జొన్నత్యమును గాని విచారించుట యనవసరము. ఏలన 1914-21 మధ్యకాలము గొప్ప సాంఘిక వివాదమునకు కారణమై, సోవియట్ రష్యాలోని పాఠశాలలు, కళాశాలలు పతనము నొందినవి ఉపాధ్యాయులు జీతములు లేక మాడవలసివచ్చినది. ఉండుటకు యిల్లు, చలికాచుకుండుటకు కుంపటి, లేవంటే యిక కాగితములు, కలాల విషయం చెప్పనవసరంలేదు అదివరకే యుద్ధభారంవలన క్రుంగిపోయిన సోవియట్ యూనియన్ విద్యావిషయంలో యెక్కువ శ్రద్ధతోకొన లేకపోయింది. అందువలన పాఠశాలలను, అందలివిద్యార్థులను, యుద్ధపూర్వ పరిస్థితికి తెచ్చుటకే ఒక ప్రయత్నం పట్టినది.

ఇప్పటి సోవియట్ విద్యావిధానమునందలి విలక్షణమైనవిషయము "సార్వజనీనత" విద్యయన గా బాలబాలికలను జీవితమునకు తగియుండు నట్లు తయారు చేయుట. ఈయందేజములోనే సోవియట్ రష్యాయందలి విద్య, విధానముగా నెంచబడి, నిర్బంధముగాను, ఉచితముగాను, ప్రతిగ్రామము నందును, పట్టణమునందును, యెట్టి విచక్షణ లేక స్త్రీ పురుషుల కెల్లరకును, జాతి మత, వర్ణభేదములు లేక, వెనుకబడిన జాతులవారిలో సహా అందరకును యివ్వబడుచున్నది ప్రపంచములో మరియే భాగమునందు గూడ యీరీతి సార్వజనీనకమైన విద్య యివ్వబడుచున్నట్లుగాని, యివ్వనట్లేక పట్టుగాని, కనివిని యెరుగము.

కమ్యూనిజము ముగిరముగా సాపింపబడవలెనంటే ఆసంఘము నందలి ప్రతివ్యక్తియు ఆసంఘ జీవితములో పాల్గొనవలెను. కావున సంఘమును చైతన్య యుత మొనర్చుటకు సార్వజనీనకమైన అక్షరాస్యత యవసరము. "అక్షరాస్యతలేని వానికి రాచకీయములు శూన్యము" అనియు అట్టివారు మాట్లాడు రాచకీయములు పుక్కిటి పుర్రాణములుగాను, అన్యాయా నూయాభావముతో కూడు

కొనిన నీచసంభాషణ యగునని” అనిన మహా శయుడు చెప్పినాడు బోలివిక్కులు రాజ్యమునకు వచ్చినప్పుడు నూటికి 99 మంది నిరక్షరకుత్తులు రష్యానుండంతటను, పైకిరియో యందలి నివాస యోగ్యప్రదేశములందును, యేవయోవృద్ధులతోపు మిగిలిన వారిందరను యాసితినుండి ఉదరించబడిరి. ఇటీవలనే సైన్యములొనికి చేర్చుకొనబడిన వారంద రునుచదువనువ్రాయును నేర్చినవారైయున్నారని ప్రక టించబడినది బోధనయొంత అసంపూర్తిగా నున్నను, పరికరములు లేకపోయినను, సోవియట్ రష్యా యందలి ప్రతిగ్రామము నందును పాఠశాలలను యేర్పాటు చేయుటకును, ఆయాగ్రామములలోని బాలబాలికలందరను బడికి రప్పించుటకును, కనీసము ఒక పుష్కరముపట్టికని, 1914లో బడిలో చదువు చున్నవారసంఖ్య 7 మిలియన్లు మాత్రమే, 1929లో 11 మిలియన్లు పైగానుండి 1931 వరకు సార్వజనీ నకమైన విద్యావిధాన వంతులు జరుపుటకు పీఠపథ లేదు అప్పుడుబడిలో చదువుచున్నవారసంఖ్య 19 మిలియన్లవరకు పెరిగినది. 1935 నాటికి సోవియట్ ఆసియా, కాశ్మీరీయక్ పర్యతములు, ఆక్కిటిక్ ప్రాంతములలోని ప్రతిగ్రామముల విద్యాలయములు, వ్యాపించిరవని చెప్పటకు పీఠులేకపోయినను, విద్యాభ్యాసమునకై తమకాలమును పూర్తిగా నియోగించుటకై చేరవారి సంఖ్య 26 మిలియన్ల వరకు పెరిగినది అరగా ప్రతి ఆరుగురికి ఒక చదువు కొనినవాడున్నాడన్నమాట ఈలోగా 8 సం || ల లోపు క్రింద గార్లెక్ పిల్లలకు, పాఠశాలా ప్రవేశమునకు పూర్వ శిక్షణ నిచ్చు సంస్థలలోని విద్యార్థుల సంఖ్య 6 మిలియన్ల వరకు పెరిగినది. మొత్తం 30 మిలియన్ల మంది, అంటే రష్యాలోని జనాభాలో ప్రతి ఐదుగురికి ఒకడు ఏదేని యొక తరగతి విద్యాభ్యాస మునకై తమ కాలమును పూర్తిగా వినియోగ మొనర్చుచున్నాడన్నమాట.

బ్రిటన్ లోగాని మఱి యితర దేశాలయందలి సర్వజనీనతకంటె విలక్షణమై, భిన్నమైన సార్వ జనీనత సోవియట్ రష్యానుండవలంబింపబడు చున్నది. సోవియట్ ప్రజాస్వామ్యమునందు మధ్య తరగతి ప్రజలకని గాని, ధనికవర్గమునకని గాని, ప్రత్యేకమైన పాఠశాల లేవియును నడుపబడుట లేదు పోషకులయొక్క హోదా, ఆదాయములతో సంబంధము లేకుండానే బడియూదు గలిగిన బాల

పాలికల కందరకును, ఉన్నతవిద్య బడయునట్టి నయస్కులకును, వారి వారి వయః పరిమాణమును బట్టి యేర్పాటు చేయబడిన పాఠశాలలలో గాని. కాలేజీలలో గాని, చదివింప బడుచున్నారు. దశవర్ష పాఠశాలలలో స్టాలిన్, కుదలగు సోవియట్ ఉన్నతోద్యోగుల బిడ్డలు చదువు చుండుట చూడగలము వారిని ప్రత్యేకించి చూపిన, వారియొక్క స్వభావమునందును, పరిణామమునందును దుష్కృతములు కలుగునని, అట్లు చేయుట నిషేధింపబడినది ఇతర దేశములలో నమలునందున్న పోషకులు, ఆదాయపు హోదా లను బట్టి, పాఠశాలలను విభజించు విధానమువల పాఠశాలలందును, విద్యార్థులయందును, తరతమ తారతమ్యము పొడసూపుచున్నది అందువలన యీ విధానము పూర్తిగా తీసివేయబడినది.

ఇంతయుగాక యీ సార్వజనీనతయందు మరి యొక వైవిధ్యము గలదు. మొగటినుండియు బోలి విక్ క్రాంత్యక్రమము, సోవియటు యూనియన్ నందలి వివిధజాతులను “వైజ్ఞానిక స్వపరిపాలన” (Cultural autonomy) నివ్వ సమకట్టికది విద్య యభారంగా సార్వజనీనకము గావలెనంటే, ప్రతి జాతియు (Race) తమ స్వభాషలో బోధించుకొనుట కవకాశము రావలెనను యభి ప్రాయము కలిగియుండెను జాతుకాలమున ప్రతి వారును రష్యను భాషనే నేర్వవలెనని యుండె డిది. సోవియట్ కమ్యూనిజం పూర్తిగా దీనికి వ్యతిరేకించికది జాతియొక్క పెద్ద చిన్న భేద మెంచక ప్రతిభాషలోను పాఠశాలల నేర్పాటు చేసికది కొన్ని సందర్భములలో లిపిలేని భాష లకుగూడ పాఠశాలల నేర్పాటు చేయ యత్నించి నది అట్టి భాషలకు లిపి అక్షరములను నిర్మించి నది లిపి నిర్ణయముగా రష్యనుభాష నాధారము జేసికొనిగాక, లాటిను భాష నాధారముగా గొని లిపిని కనుగొనినది ఆ భాషలో వారెన్నడును కనుగొని యుండని ప్రాథమిక పుస్తకముల నచ్చు జేయించినది 1935 లో రష్యాలో 80 రకముల భాషలలో బోధనజరుగుచున్నది. షుమారు 20 విదేశభాషలలో ప్రచురణలను చేయుటయేగాక, పై 80 భాషలలోను ప్రచురణ సంస్థలను ప్రభుత్వము నడపుచున్నది 1935 నాటికి 85 భాషలలో వార్తాపత్రికలు ప్రకటింపబడుచున్నవి.

1927 లో సోవియట్ నందలి విద్యాధికారులు

యీ జాతులను నాలుగు జట్లుగా విభజించి మొదటిది.. రషియన్, యుక్రేనియన్, ప్లెట్ రషియన్, జార్జియన్, ఆర్మీనియన్.. యీ ఐదు జాతులలో, సానికముగానున్న కాలేజీలలోను, పరిశోధనా సంస్థలలోను, పాఠశాలలలోను, బోధనా విధానము ఆయా ప్రదేశములందలి భాషలలో జరుగును రెండవ జట్టు : స్వంత పుస్తకములు, అక్షరములు, విద్యావంతులను గలిగి యుండిన జాతులు.. వీరికి 18 సం॥ ల వరకును మాతృభాషలోనే శిక్షణ యివ్వబడును అంతకు పై వయస్సుగలవారు చదువు పాఠశాలలలో రష్యనుభాష ఉపయోగింప బడుచున్నది వివిధ ప్రాంతములలోని యున్నత పాఠశాలలలో, అందలి మాతృభాషలోను, వాఙ్మయములోను, కొన్ని సానములు పైపాఠశాలలో ప్రత్యేకించబడి యుండును మూడవజట్టు : క్రొత్తగా అక్షరములు కనుగొనవలసి ఒకేచోట కలసి మెలసి యుండు క్రిక్కిరిసిన జాతులు.. వీరికి ప్రాథమికవిద్య మాతృ భాషలో చెప్పబడును. ఉన్నత పాఠశాలలలో సెకండరీ విద్య రష్యనుభాషలో నివ్వబడును నాలు గవజట్టు : వీరు ఎప్పుడును సంచారము చేయుచుండు వారు చాల కొద్దిమంది వీరికి పుస్తకములుగాని, అక్షరములుగాని, లేవు ఇటీవలికి పాఠశాలా ప్రవేశ పూర్వశిక్షణ, అనగా రి ఏండవరకు, రష్యను భాషలోనే యివ్వబడుచున్నది ఈ సార్వజనీక పద్ధతిపై వెనుకబడిన జిల్లాలలోనివారే యెక్కువ అభివృద్ధి గాంచినారు మచ్చునకు టార్టారు స్వపరి పాలితసోవియట్ సోషలిష్టు ప్రజాస్వామ్యమునందు పరిసితులను పరికింతము విపవమునకు పూర్వమందు 15% మాత్రమే విద్యావంతులు గలరు పాఠశాలలు 35 మాత్రమే గలవు మొదటి తరగతి పాఠశాల లోనేగాక సప్తసంవత్సర పాఠశాలకు కూడ నిర్బంధవిద్య ఆమలు జరుపబడెను టార్టార్ రిపబ్లిక్ లో సార్వజనీకమైన పాఠశాలా ప్రవేశ పూర్వవిద్యను నలు జరుప యత్నించుచున్నది ఇందు 20 విశ్వకళాపరిషత్తులు గలవు (అనగా 18 సం॥ల పైబడినవారికి విద్య నిచ్చు కళాశాలలు) ఇందు 2371 విద్యార్థులుగలరు ఇవిగాక ప్రత్యేకముగా తిమజాతీయ భాషలలోనే విద్యాబోధన చేయు సుపకాఖలు గలవు

ఈ విధముగా అన్ని జాతుల మాతృభాషల నభి

వృద్ధి పరచుటలో ముఖ్యముగా నాలుగు సుదేశ ములు గలవు సోవియట్ శక్తి శాశ్వతముగాను, ధృఢముగాను, ఉండవలెనంటే ఐక్యత యవసర మని గుర్తించబడినది ప్రతి మైనారిటీయును, తమ జాతియొక్క వైజ్ఞానిక సంపత్తి నశించకుండా యుండవలెనని, వైజ్ఞానిక స్వపరిపాలన కావలెనని, కోరుతుంది మాతృభాషలలో పాఠశాలలు లేనిది సోవియట్ రష్యాలోవలె నిరక్షరాస్యతా నిర్మూ లనము దుస్సాధ్యము జాతీయభాషలేక యేకమూర్త నిష్ఠు సిద్ధాంతములుగాని, నాయకుల యుపన్యాసము లకుగాని, వివిధయిన ప్రచార మిచ్చుటకు వీలు లేదు మైనారిటీలను తమ స్వంతభాషలో పాఠ శాలలను పెట్టుకొన నిచ్చుటవల జాతీయమైన చీలి కలు కలుగకుండుట అశ్చర్యకరము విద్యావిధా నమునందు యుక్తేయనందుగాని, జార్జియానందు గాని, సానికసామ్యములేదు ఈ ప్రదేశములందు వాడబడు భాషయుక్తేయగాదు. రష్యనుగాదు, జార్జియనుగాదు ఒక గ్రామములో నవసరమగు కనీసపుసంఖ్య కలిగిన మైనారిటీలు గలచోట, వారి కొరకు ప్రత్యేక పాఠశాల నడుపబడి వారిభాషలో విద్య నొసంగబడును అట్లే యుక్తేయలో దాదాపు పోలిష్, ఇడ్డిష్, జర్మన్, గ్రీక్ మొదలగు 20 భాష లలో పాఠశాలలు గలవు. ఇట్లే యితర ప్రాంతము లందు గూడ.

ఈవిధముగా జాగ్రత్తగ నేర్పరుపబడిన వివిధ రకములైన విద్యా విధానములందు, అద్భుతమైన ఐక్యత యేర్పడినది ప్రస్తుతము చాలభాగము ఉపా ధ్యాయలందరు రష్యనులోనుండి తీసికొనబడి, రష్యనుభాషలోనే బోధనా శిక్షణ నొసంగబడి నారు వారందరు రష్యను వాఙ్మయమునందే విద్యనొసంగబడిరి ప్రతిపాఠశాలయందును, మొదటి భాషగా గాకపోయినను, రెండవ భాషగానైనను రష్యను భాషను బోధింపక తప్పదు ఆమును నం దున్న పుస్తకములు పదింట తొమ్మిదిపాళ్లు రష్యను భాషలోనే యున్నవి మైనారిటీజాతులలో ఒక్క యుక్తేయ అగ్రగామిగా నున్నది ఇచ్చట మాత్రము విద్యాబోధకులందరు ఆ జాతికి సంబంధించినవారై యున్నారు. మిగిలిన వారంద రును. సామాన్య పాఠశాలలలో తప్ప మాస్కో, లెనిన్ గ్రాడ్, కీవ్ ల నుండి తయారై వచ్చు వారి పైననే యాధారపడవలసియున్నది. [సకేషము]

అఫిషియల్ సంవత్సరముగడిచిన మరుసటిరోజున పంపవలసిన అర్ధసంవత్సరపు రిటరన్

1-10-194   31-3-194   పారశాల పేరు.

1. గ్రామముపేరు. (2) స్కూలుపేరు (3) మేనేజరు పేరు (4) 31-3-42 కేదీ నాడు బడియీడు పిల్లలసంఖ్య.

హిం	మహ	ఆది	మొత్తం
బా బాలి	బా బాలి	బా బాలి	బా బాలి
(5) 4 వ కలం దాఖలా వారిలో బడులలో చదువువారు.	(6) ఇతరరికగ్నమక పారశాలలో చదువువారు.		

హిం	మహ	ఆది	మొ	హిం	మహ	ఆది	మొ
B G	B G	B G	B G	B G	B G	B G	B G
(7) 1-10-41 రోలు				(8) 31-3-42 రోలు			

హిం	మహ	ఆది	మొ	హిం	మహ	ఆది	మొ
B G	B G	B G	B G	B G	B G	B G	B G
(9) 1-10-41 ఉపాధ్యాయుల వివరములు							

(a) వరుసనెంబరు (b) ఉపాధ్యాయునిపేరు (c) హోదా (d) యోగ్యతలు
వివరములు.

(10) 31-3-42 ఉపాధ్యాయుల వివరములు

(a) వరుసనెంబరు (b) ఉపాధ్యాయునిపేరు (c) హోదా (d) యోగ్యతలు
వివరములు.

(11) పెడ్యూల్ విద్యార్థులు బడిలో లేకుండుటకు, రోలుసంఖ్య తక్కువగా
నుండుటకు కారణములు.

స్కూలు చరిత్ర

సీరియల్ నెంబరు

కేండ్

స్కూలుపేరు

మేనేజరు పేరు

194

సంవత్సరము

1. గ్రామము

2. గ్రామజనాభా

3. గ్రామములో బడియీడుగల
పిల్లలసంఖ్య

హిం. మహ. ఆది. మొత్తం.
M. F M. F M. F V F
4. పారశాలపేరు

హిం. మహ. ఆది. మొత్తం.
B. G B. G B. G B. G
5. కరస్పాండెంటు పేరు

6. మేనేజరు పేరు 7. రికగ్నిషన్ అయిన తరగతులు 8. రికగ్నిషన్ అయిన సంబర తేది 9. బడివనతి పూర్తివివరములు 10. స్కూలు స్థలములు 11. బడి వనతి ఇటీవల అభివృద్ధిచేయబడినదా 12. బడిలోని పట్టీసంఖ్య తరగతి బాలురు, బాలికలు 13. ఉపాధ్యాయుల విద్యా యోగ్యతలు (a) వరసనెంబరు (b) ఉపాధ్యాయుల పేర్లు (c) యోగ్యతలు భాష 14. అన్ని మతముల వారికి వనతి కలదా? బడిలో చదువు చున్న ఆది ఆంధ్రుల సంఖ్య 15. బడితోట 16. ఆటస్థలము 17. తాగిగుట్టకై నీళ్లు 18. ఆరోగ్యము శుభ్రత 19. డ్రీల్లు ఏ పద్ధతి 20. వాచకములు 21. బోధ నోపకరణములు 22. గ్రాంటు ఎక్కువపొందు పారశాలా? తక్కువ పొందు పార శాలా? బడి ప్రారంభించినది మొదలు 23. పర్సనల్ గ్రాంటు వచ్చినదా? తేది 24. బిల్డింగు గ్రాంటు వచ్చినదా? తేది 25. తల్లిదండ్రుల సంఘము లేక కమిటీ ప్రారంభించిన తేది యీ సంవత్సరములో జరిపిన కార్యక్రమ వివరములు

ప్రతి నెలకు పంపు నెలసరి లెఖలో నుదహరించవలసిన జనాభా షేటుమెంటు

హిందువులు	మహమ్మదీయులు	ఆదిఆంధ్రులు	మొత్తం
మ+ఆ	మ+ఆ	మ+ఆ	మ+ఆ

మొత్తం జనాభా

చదువు ఈడు గలవారు

బడులలో చదువుచున్నవారు

చదువకుండా ఉన్నవారు

నెల్లూరుజిల్లా ప్రాథమిక విద్యాసంఘము

ఈ సంఘము రమారమి 28 సం॥ల నుండి ఈ జిల్లాలో ప్రాథమిక విద్యా వ్యాప్తికిని, ఉపాధ్యాయ అభివృద్ధికిని మిక్కిలి పాటుపడి పనిచేయుచుండెను. ఇందు కేవలము ప్రాథమికోపాధ్యాయులే గాక, జిల్లాలోని ప్రముఖులగు విద్యాభి మానులెందరో సభ్యులుగ చేరియున్నారు. ది 2-11-1938 తేదీన ఈసంఘము రిజిస్ట్రేషన్ చేసింది. కడపారి మహాసభ బుచ్చిరెడ్డి

పాలెములో 1938 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 14-15 తేదీలలో జరిగి యుండెను. ఆ సభలో యెన్నొకరిన కా ర్యదర్శి శ్రీముత కొప్పోలు వెంకట్రావుగారున్నూ, సహాయ కార్యదర్శి శ్రీముత వేమూరు రామయ్య గారున్నూ మిక్కిలి ఉత్సాహముతో పని చేసి సంఘమును రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుటయే గాక శాశ్వతనిధి వసూలు చేయుటకూడా తీవ్రముగా ప్రయత్నించి కొంత ఆదోళన

సాగించి సంఘమున కొక ప్రత్యేకతను కల్పించిరి. కాని తర్వాత పీఠేందులకో సంఘ కార్యక్రమమునందు పూర్తిగా ఉపేక్షవహించిరి. ఇంతవరకు మహాసభ జరుపలేదు. నేనున్నా, శ్రీ పల్లెకొండ రంగయ్యగారున్న మహాసభ జరుపుటకు ప్రయత్నించి కార్యదర్శుల సహాయము కోరితిమి. కాని వారేలకో సహాయపడ నందున ఆ ప్రయత్నములు విరమించు కొంటిమి. ఈసంఘము తరపున వస్తూలైన శాశ్వతనిధిమొత్తము బుచ్చిరెడ్డిపాలెము కేవింగు బ్యాంకులో శ్రీ చతుర్వేదుల సూర్యనారాయణ శర్మగారి పేరుతో వేయ బడియుండెను. ఈవల కార్యదర్శులు కొంత వసూలుచేసియుండిరి. ఈధనమునుగురించిన వివరములు తెలుపు వారు కనుపింపరు. ఇటీవల మహాసభ జరుపుడని కార్యదర్శులనుకోరగా క్రొత్తగావెలువడిన G. O ల ననుసరించి ఈసంఘమిక నుండుటకు వీలు కాదందురు. ఈ క్రొత్త ఉత్తర్వులు వెలువడినప్పటికూ కూడా రాష్ట్రములో అనేక జిల్లా సంఘములు జరుగుచునే యున్నవి. కాని యీసంఘమేల జరుగరాదో? ఎవరు జరుపరాదనికో తెలియకున్నది. ఒకవేళ జరుగుటకు వీలు కానిచో సంఘమును తమంతటతామే రద్దుచేయుటకు కార్యదర్శుల కెంతమాత్రము అధికారము లేదు. మహాసభ జరిపి ఈ విషయమును తీర్మానించవలసియున్నది. క్రొత్త జి. ఓ. లున్నను ఈ సంఘము జరుపుట కెట్టి యాటంకములు లేవనియే నాతలంపు. అధికారులు ప్రత్యక్షముగా వలదనుసంతవటకు యీ సంఘమును నడిపించుట కెట్టి యభ్యంతరమునులేదు. సంఘమునందు

కార్యదర్శులు శ్రద్ధవహించనపుడు కార్య నిర్వాహక సంఘ సభ్యులుసంఘమును నడిపింపబాధ్యులై యుందురు.

కాన కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులు శ్రద్ధవహించి మహాసభ జరిపించుటకు తగిన యేర్పాట్లు చేయవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను. వారు సంఘక్షేమము నాలోచించి మహాసభ జరుపవలసిన తేది - స్థలము - అధ్యక్షులపేరు మొదలగు వివరములతో తమ అంగీకారమును ఒకపోప్టుకార్డుమూలముగా నాకు తెలిపినచో మహాసభజరుపుటకునేను అన్నియేర్పాట్లుచేయుదునుమహాసభకావలి గ్రామములో రాబోవు వేసవిశెలవులలో జరుపుట మేలని నాయభిప్రాయము. అధ్యక్షుని పేరు సూచించుటలో సులువుగా సంగీరించు వారుగాను, సభజరుగు స్థలము నకు సమీపములోనుండు వారుగను, ఉండు నట్లు ఆలోచింప ప్రార్థన. కార్యనిర్వాహక సభ్యుల పేర్లు యీక్రింద చూపితిని. వీరి ప్రస్తుతవిలాసములు నాకు తెలియదు. ఈ పత్రికచదువు పారకమహాశయులు తమకు పరిచయలగు యీ క్రింది సభ్యుల కీ విషయము తెలిపి సంఘాభివృద్ధికి తోడ్పడ మిక్కిలి ప్రార్థించుకొనుచున్నాను. కార్య నిర్వాహకసభ్యులుపేక్షవహించి యింత కాలము పోషించి పెంచిన సంఘమును నిర్మూలించవలదని వినయముతో ప్రార్థించుచున్నాను.

సభ్యులపేర్లు:- (1) శ్రీ మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య పంతులుగారు (M. A.) (2) శ్రీ లేబూరు సుబ్బరామిరెడ్డిగారు (3) కొప్పోలు వెంకట్రావుగారు (4) వేమూరు రామయ్యగారు (5) సి. డేవిడ్ గారు (6) పెల్లూరు వరదయ్యగారు (7) జి.

శ్రీరామలుగారు (8) మారెళ్ళ కృషయ్య గారు (9) సూ. కోటయ్యగారు (10) వేద గిరి సుబ్బరాయశర్మగారు (11) పి. వి. శేషయ్యగారు (12) కొండపి నారాయణ రావుగారు (13) కె. ఆదినారాయణ గారు (14) పి. పుల్లయ్యగారు (15) కను మూళ్ళగోపాలకృష్ణరావుగారు (16) కె. జగ న్నాథాచార్యులుగారు, (17) డి. రామకృష్ణయ్యగారు, (18) డి. వెంకట కృష్ణయ్య గారు, (19) పి. కొండయ్యగారు, (20) పల్లె కొండ రంగయ్యగారు, (21) చతుర్వేదుల సూర్యనారాయణ శర్మగారు.

ఇట్లు,
సూరపరాజు కోటయ్య.
(కా. ని. సం. సభ్యుడు)
గుడ్లూరు. (Viz.) కావలి.

కందుకూరు తాలూకా ప్రాథమిక విద్యామహాసభ కండుకూరు

ఈ మహాసభ 4-4-42 వేదిన కందుకూరులో శ్రీ గుట్టం వేంకటసుబ్బ రామయ్య (కాలేజి లెక్చరర్) పంతులుగారి ఆధిపత్యమున సమావేశమయ్యెను. అన్ని రకముల సారశాలలనుండి 250 మంది ఉపాధ్యాయులు - ఉపాధ్యాయులు - మేనే జరులు వచ్చిరి. శ్రీయత నల్లమోతు చెంచురామానాయుడుగారు (జిల్లాబోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటు) శ్రీయత శిష్టా సుబ్రహ్మణ్యము పంతులు (సీనియర్ డిప్యూటీ యిన్ స్పె క్టరు)గారు శ్రీయత శ్రీరామగిరి సరసింగరావుపంతులు (జూనియర్ డిప్యూటీ యిన్ స్పెక్టరు)గారు శ్రీమతి సి. దేవి (గరల్సుస్కూల్స్ దొరసానమ్మ) గారు శ్రీయత తాడికొండ వెంకట సుబ్బానాథులుగారు శ్రీయత వి. సరసింగరావు పంతులు (అహ్మదానంధాధ్యక్షులు) గారు మొదలగు ప్రముఖులు సభనలంకరించి యుండిరి. శ్రీయత వి. వెంకటరత్నంనాయుడు (సబ్ మేజిస్ట్రేటు) గారు వస్త్ర ప్రదర్శనమును తెలిచి మనదేశములో చేతిపరిశ్రమకు గల ప్రాముఖ్యమునుగురించి ఉపన్యసించిరి. సామాన్యజనులు ప్రాథమిక విద్యకు విముఖులగుటకు కారణమేమి? అను విషయమునుగురించి శ్రీ పి. చెన్నారాయుడు (M. A; B. Ed.) గారున్నూ, ప్రాథ మిక విద్యావ్యాప్తినిగురించి శ్రీయత కమతం మల్మొఖం (M. L. A) గారున్నూ ఉపన్యసించిరి. వెంకటరామా, రామా, ఓరియంటల్ పబ్లిషింగు కంపెనీలవారు వారి పుస్తకములు ప్రదర్శించిరి. పలువిధములగు తీర్మానములు కావించిరి. పిమ్మట యెన్నికలు జరుపబడెను. అందుబోర్డు టీచర్లు యూనియనుకు ఈక్రిందివారి నెన్ను కొనిరి. రాత్రి 8 గంటలకు శ్రీకమతం మల్మొఖంగారు “నందనారు చరిత్రము”ను రస వంతముగ హరికథచెప్పిరి.

బోర్డు టీచర్లు యూనియన్ కు (1) శ్రీ ఆర్. హనుమంతరావు ప్రెసిడెంటు (2) శ్రీ సూ. కోటయ్య కార్యదర్శి (3) శ్రీ పి. హనుమంతరావు కోశాధిపతి (4) శ్రీ. వై. వెంకటేశ్వర్లు (5) డబ్లియూ హనుమంతరావు (6) యన్ రామరావు (7)

సైడ్ అబ్జుల్ రహిమాన్ (8) టి. వెంకటసుబ్బ చ్య (9) బి. కరుణమ్మగార్లు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

సూ. కోటయ్య, కార్యదర్శి.

28—4—42 తేది గడేకల్లు బోర్డుస్కూలునందు శ్రీ డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు గారైన చాగంటి వీరభద్రరావుగారి ద్వారా శ్రీ గడేకల్లు గ్రామకరణము విరూపాక్ష రెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద బడిపిల్లల తల్లిదండ్రుల విద్యాపోషక సంఘము జరుపబడెను. ఇందుకు గ్రామస్థులందరు హాజరైరి. ఇందులో యుద్ధమును గురించి, పాఠశాలను, అందలి లోటుపాటులను, బాలబాలికల విద్యనుగురించి అన్ని విషయములు విశదమగునట్లు, డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరుగారిగు శ్రీ Ch వీరభద్ర రావుగారు సభలో వుపన్యాసమిచ్చిరి సభ్యులందరుకూడా పాఠశాలవిషయమై మాట్లాడిరి. తదనంతరం మంగళముతో నాటిసభ ముగింపబడెను.

బి. వి. సంజీవరాయుడు,

గడేకల్లు

11-5-42 వ తేది గుంటూరు సంగండిగుంట మునిసిపల్ హిందూ బాలికల పాఠశాలవారిచే Parents day సాయంత్రం 5 గంటలకు కన్యకాపర మేళ్యై అమ్మవారి సత్రములో శ్రీ పొత్తూరి వెంకటప్పయ్య పంతులు Vice Chairman, Guntur Municipality గారి అధ్యక్షతను జరుపబడెను.

Dr రాచపూడి సుబ్బారావు, M. B B S తేలికెట్టి ఫుల్లయ్యగార్లు స్త్రీ విద్య ఆవశ్యతను గురించి విఫలముగా చెప్పిరి.

వైశ్యశిఖామణి శ్రీ రావుబహదూర్ తెల్లాకుల జాలయ్య శ్రేష్ఠి (గుంటూరు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులు) గారిచే స్త్రీ విద్యను గురించి, తల్లిదండ్రుల బాధ్యతను గురించి విపులముగా ధీర్ఘమైన ఉపన్యాసం యివ్వబడెను. స్త్రీవిద్యకై గుంటూరు మునిసిపల్ సంఘంవారు చాలా కృషిచేయుచున్నారనియు, స్త్రీకళాశాలపై సంఘం వారు తమ యాజమాన్యమున ఒరిపించుటకు తగు ప్రయత్నం చేయుచున్నారనియు కొద్దిరోజులలో అది స్థిరపరచెదరనియు నుడివిరి.

సదరు పాఠశాల బాలికలచే సంగీతము, నృత్యము, శ్రీరామ వనవాసము, నలోపాఖ్యానము నాటకములు సదరు స్కూలు హెడ్ మిస్ట్రీగారు జి. సత్యవేదవతిగారి యాజమాన్యమున అతివైపుణ్యముగా ప్రదర్శించిరి

రామాంజ్ కో., గుంటూరివారిచేతను, మరి యితరులచేతను బాలికలకు పుస్తకములు బహుమానములుగా యివ్వబడెను.

G. రాబర్టుగారి వందనములతో సభముగింపబడెను.

T. Ramalingeswara Rao,
Rama & Co. Guntur.

పెండ్లి ప్రయాణము

(డా. నాగేశ్వరరావు, 8వ తరగతి బోర్డు హయ్యరు ఎలిమెంటరీస్కూలు - కొవ్వలి)

నాలుగు సంవత్సరములకు బూర్వము నా బంధుకోటిలో నొకని వివాహము కొఱకు నేను నాపితృపాదులతో గూడి రాజమహేంద్రవరమునకు బయనమైతిని.

తద్వినాహ మహోత్సవానంతర మింటికి బోనిళ్ళయించి ప్రయాణమైతిమి; కాని ధూమశకటము దాటిపోయినది. అంత నిక గత్యంతరములేక పెండ్లివారికై నిర్ణయింప బడిన పడవపై నెక్కితిమి.

అది గ్రీష్మఋతువు. అయినను కారుమబ్బులు నలువైపుల క్రమ్మసాగినవి. నాకు పడవప్రయాణమున్న మిక్కిలిభయము. అందును గౌతమీనదియందు పడవ. పడవ నదీమధ్యస్థమైనది. జంఝూమారుతము విజృంభింపసాగినది. నా భయమునకుదోడు తూగుటయ్యలలోని బాలునిచండమున నానావ నదీమధ్యమున నూగుచుండెను.

అప్పుడు పడవవాండ్లు ప్రయాణీకుల నందఱను 'జాగ్రత్తగా నుండు' డని చెప్పి తెఱచాపదింపిరి. నదీ మధ్యస్థముననున్న యొక యిసుకతిన్నె వెంబడి పడవ నెమ్మదిగా జరుగుచుండెను. దైవవశమున జంఝూమారుతము కాలక్రమమున నుండమాగుతమై పరిణమించెను.

అట్టితరి పడవవాండ్లు, ప్రయాణీకులు, నేను మొక్కుకొనిన మొక్కులకు గాని, ప్రార్థించిన ప్రార్థనలకుగాని లెక్కయేలేదు. మేమా పరమేశ్వరుని వేవిధముల గీర్తించితిమి.

'చాలు-భగవంతుడా!' యనుకొని యిద్దరినెట్టులో చేరి కొవ్వూరులో రైలు నెక్కి స్వగృహప్రవేశ మొనర్చితిమి.

N.B:—ఇందు చదువదగిన విషయ మంతగాలేకున్నను విద్యార్థి రచించుటచే అతనిని ప్రోత్సహించుటకై యిది ప్రచురింపబడినది. —సం.

తల్లిదండ్రుల సమావేశము - రావెల

ది 30-4-1942 తేదీన తల్లిదండ్రుల సంఘసమావేశము గావింపబడెను. దాదాపు 300 మంది ప్రజలు హాజరైరి. ప్రస్తుత యుద్ధపరిస్థితులను గూర్చియు, A. R. P. పద్ధతులను గూర్చియు, హెడ్కాష్టరు రావెల వెంకటసుబ్బారావుగారు విశదీకరించి చెప్పిరి. శ్రీ మద్రాసు గవర్నరుగారి యుద్ధఘోషనకు ప్రతివారు తమచేతనై నంత సహాయమును చేయవలసినదిగా చెప్పిరి.

శ్రీరామ నామ సప్తాహము

[రా వె ల]

శ్రీ చిత్రభానునామ సంవత్సరం చైత్ర శు క్లి అదివారము నుండి (21-3-42) యీ శు క్లి (ది 23-3-42) వరకు యీ గ్రామములో శ్రీరామ నామ సప్తాహము జరుపబడెను. అందు ముఖ్యముగా శిరిపురపు విశ్వేశ్వరశాస్త్రిగారు హిందూ మతమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. శ్రీ చిల్లర పుల్యయ్య భాగవతారుగారిచే “సుధన్వోపాఖ్యానము”, శ్రీ విశ్వనాథుని వేంకటేశ్వరగుప్తగారిచే “భక్త మార్కండేయ చరిత్ర” హరికథా కాలక్షేపము జరుపబడెను. బీదలకు విరివిగా అన్నదానము చేయబడెను.

శబ్ద సమస్యా పూరణము నెం. 5 రు సరియైన జవాబు

- (1) అనుమానము (2) అభిమాదము (3) ఉపకారము (4) తోటస్థలము
(5) వివాదములు

1 తప్పుగలవారు:—శ్రీ వి. మురహరిరావుగారు (8 కూపనులు) రు 5-0-0

2 తప్పులు గలవారు:—శ్రీ G. V. L సరసింహారావు 2. టి. శేషిరెడ్డిగారు 3. యం. మహబూబ్ బేగ్ 4. R. హనుమంతరావు గార్లు ఒక్కొక్కరికి రు 0-12-0

ప్రోత్సాహబహుమతుల క్రింద ! శ్రీ యం. రామయ్య 2. జి. సత్యనారాయణ 3. ఆర్. సత్యనారాయణ 4. పి. వెంకటకృష్ణయ్య గార్లకు శ్రీ మల్లేశ్వర తారావళి పుస్తకములు 5. శ్రీ వి. వెంకట సుబ్రహ్మణ్యం 6. యస్. అబ్దుల్లాగార్లకు రు 0-6-0 లు (ఒక్కొక్కరికి) బహుమతులు ది 20-5-1942 తేదీన పంపబడును.

శ్రీ సూర్యనారాయణ పరబ్రహ్మణేనమః

ఆదిత్య హృదయస్తోత్ర మండలి పోరంకి

ప్రథమాచరణ

స్వధర్మము:—లోకకల్యాణముగొటకు శ్రీ పరమహంధలు వయోనిర్ణయము లేక ప్రతిదినము పగలు 10 గంటలవేళ నిర్మలమనస్సుతో నిమిషకాలము సకల దేవతాస్వరూపుడును, ప్రత్యక్షదైవతము నగు శ్రీ సూర్యనారాయణమూర్తిని సచ్చిదానందస్వరూపా! సర్వేశ్వరా! జగద్రక్షకా! సర్వానిష్ఠముల నివారించి కాశ్యతకాంతి, సుఖానందముల నొసంగుము.

అని ప్రార్థించుచు ముమ్మాట నమస్కరింపవలయును ఈనిష్ఠ (స్వర్గ, దర్శన, ధ్యానముల)చే శారీరిక, మానసిక, దైవికబలములు నమకూరి తరించుట కవకాశము కలుగును.

అవసరము:—ఇట్లనుష్ఠింతుమని ప్రణీతచేయువారు ఈమండలి ప్రథమాచరణ సభ్యులుగాఁ జేరి విశేషములు తెలిసికొనుచుండుట.

చిరునామా:—పూర్తిపేడు, కులము, వయస్సు, చిరునామా, సంశకం లేక నిశాని

సభ్యులచందా:—నియమము తప్పక ప్రార్థన జరుపుమందు మని వాగ్దానము చేయుచు సంఘముల యేర్పాటుతో ఆస్తులను ప్రోత్సహించు చుండుటయే.

ప్రాముఖ్యము:—మహాశక్తుల సలహాలు వందనములతో నందుకొనుట.

విషయము:—ఆరంభమున అనువు అభ్యాసానుభవశల అఖండాకారము.

మనవి—ప్రథమాచరణము నొంది 1 ద్వితీయ 2 తృతీయాచరణల యందు పాల్గొనవలయుననియు, ఆచార్య గురూత్తములు, పవిత్రాంతఃకరణగల విద్యార్థులతో ఆచరణ జ్ఞాన ధర్మములు నిర్వర్తించు చుండవలయుననియు.

ఫలము—నిత్యమై నిరుపాధికమై నిరతిశయమైన సుఖస్వరూపానందమే.

వివరములు:—కోరువారు పోస్టేజి పంపు చుండవలయును.

1 ద్వితీయాచరణ=నియమపూర్వక ఆదిత్య హృదయస్తోత్ర పారాయణము, ధ్యానము.

2 తృతీయాచరణ=జ్ఞానస్వరూపమైన బ్రహ్మసూధనము

పోరంకి, P. O. }

కృష్ణాజిల్లా.

13—5—42. }

ఇట్లు,

ఆదిత్యహృదయ స్తోత్రమండలి,

ప్రచురణసహాయకులు: సభ్యులు, శ్రీ తాడిగడప శేషగిరిరావుగారు.

వేమూరి వెంకట కృష్ణమహర్షి అండ్ సన్స్ వారి, ఎ కణ్డన్ పెట్టి అండ్ కో., 788, ఎస్టేషను - మద్రాసు వారిచే ప్రచురింప బడుచుండెడి “ఆనందాశ్రమ గ్రంథ రత్నమాల” పుస్తకము లన్నిటికిని మేము సంపూర్ణ హక్కు దార్లమై యున్నాము ఈ పుస్తకములకును యితర పుస్తకములకును, యిదిగవ చిరునామాకు వ్రాయవలయును భారీగా ఆర్డరిచ్చువారికి మంచి కమీషను యివ్వబడును

శ్రీమద్భగవద్గీతా ప్రతిపద టీకాభాష్య విశేషార్థ సహితము.

క్యాలికో బైండు, గిల్ట పేరు గలది.	3	40
డిటా ఆంధ్రతాత్పర్య సహితము,		
క్యాలికో బైండు	1	40
డిటా డిటా రేపర్ బైండు	1	00
డిటా ఆంధ్రవచనము చిన్న సైజు,		
క్యాలికో బైండు	0	60
డిటా డిటా రేపర్ బైండు	0	50

శ్రీ మదాంధ్రమహాభారతము.

1 ఆది, సభాపర్వములుగల సంపుటము	2	00
2 అరణ్యపర్వము.	2	00
3 విరాటోద్ద్యోగ పర్వములు	2	00
4 కర్ణ, శల్య, సౌప్తిక, శ్రీపర్వములు	2	00
5 భీష్మ, ద్రోణ పర్వములు	2	00
6 శాంతిపర్వము.	2	00
7 ఆనుకాసనిక, అశ్వమేధ, ఆశ్రమవాస, మాసల, మహాప్రస్థానిక, స్వర్గారోహణ పర్వములు గల సంపుటము.	2	00
1 ఆదిపంచకము - ఒకటే సంపుటము	5	80
2 యుద్ధషట్కము డిటా	3	120
3 శాంతిసప్తకము డిటా	3	120
భాస్కరరామాయణము	4	00
శ్రీకృష్ణకర్ణామృతము	1	80
శ్రీరామకర్ణామృతము	1	80
భర్తృహరిసంభాషితము	2	00
అమరకోశము-త్రికాండము-సటికము		
క్యాలికో బైండు చేయబడినది.	1	40
డిటా అట్టబైండు	1	00
హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము అట్టబైండు.	0	60

శ్రీమదాంధ్ర మహాభాగవతము (పద్యకావ్యము-పోతన ప్రణీతము)

సంపూర్ణ ప్రతి ఒకే సంపుటము	5	00
సంపూర్ణ ప్రతి రెండుసంపుటములుగా	6	80
సంపూర్ణ ప్రతి మూడుసంపుటములుగా		
ప్రథమ, ద్వితీయ, తృతీయ చతుర్థస్కంధములు క్యాలికో బైండు గిల్ట పేరుగలది	2	80
పంచమ, షష్ఠమ, సప్తమ, అష్టమ, నవమస్కంధములుగల సంపుటము		
క్యాలికో బైండు, గిల్ట పేరుతో	2	80
దశమ, ఏకాదశ ద్వాదశ స్కంధములు గల సంపుటము క్యాలికో బైండు, గిల్ట పేరు గలది	2	80
గజేంద్రమోక్షము-క్యాలికో బైండు	0	80
డిటా అట్టబైండు	0	60
రుక్మిణీకల్యాణము-క్యాలికో బైండు	0	80
డిటా అట్టబైండు	0	60
నలచరిత్రము - అట్టబైండు.	0	60
ముకుందమాల సటికాతాత్పర్యము.	0	40
ఆదిత్యహృదయము-సటికాతాత్పర్యము.	0	20
నీతిశాస్త్రము, సటికాతాత్పర్యము	0	20
భజగోవింద శ్లోకములు.		
టీకాతాత్పర్యసహితము	0	00
శ్రీలక్ష్మీనృసింహ స్తోత్రము.		
టీకాతాత్పర్య సహితము.	0	20
శ్రీ సహస్రనామ స్తోత్రము.		
క్యాలికో బైండు చేయబడినది.	0	80
రేపరు బైండు.	0	60
శ్రీ గోపాల సహస్రనామ స్తోత్రము	0	10
సప్తమస్కంధము - మూలము.	0	40
భోగినీ దండకము	0	10

రామా అండ్ కో.,

హెడ్డాఫీసు:—ఏలూరు, బ్రాంచెస్:— మద్రాసు-గుంటూరు-రాజమండ్రి.

1941 వ సంవత్సరపు నూతన పిల్లలకు నమోదించి

ప్రాథమిక భాగవతములు

శ్రీ K. వెంకట్రావు BA, L.T., గారిచే

2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 తరగతులకు

వలయువారు:—రామా అండ్ కో.,

ఏలూరు - మద్రాసు - గుంటూరు - రాజమండ్రి.